

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів та економічної безпеки

Пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи магістерського рівня вищої освіти на тему:
«Стратегія управління активами підприємства (на прикладі Товариства
з обмеженою відповідальністю «Рівне-Борошно»»»

Виконала:

студентка 7-го курсу
спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок»
Трофимчук Юлія Ігорівна

Керівник:

к.е.н., доцент
Кондрацька Наталія Миколаївна

Рецензент:

к.е.н., доцент
Скаковська Світлана Степанівна

Рівне – 2024

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів та економічної безпеки
Рівень вищої освіти (другий) магістерський
Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
фінансів та економічної
безпеки

 Л.В. Мельник
“ ” 20 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Трофимчук Юлія Ігорівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи : «Стратегія управління активами на підприємстві (на прикладі Товариства з обмеженою відповідальністю «Рівне-Борошно»)»

керівник роботи: Кондрацька Наталія Миколаївна,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом Національного університету водного господарства та природокористування від « 23 » жовтня 2024 р. № 735

2. Строк подання студентом роботи «16» грудня 2024р.

Вихідні дані до роботи: методичні вказівки, баланс, звіт про фінансові результати, навчальні посібники, підручники, матеріали наукових та науково-практичних видань (періодичних і монографічних)

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Вступ. Розділ 1. Теоретичні засади формування стратегії управління активами підприємства.

Розділ 2. Оцінка ефективності стратегії управління активами підприємства.

Розділ 3. Покращення стратегії управління активами ТОВ «Рівне-Борошно»

Висновки. Список використаних джерел. Додатки

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): Лист 1. Теоретичні підходи до трактування терміну «активи підприємства». Лист 2. Ключові техніко-економічні показники ТОВ «Рівне-Борошно». Лист 3. Аналіз складу та структури оборотних активів ТОВ «Рівне-Борошно».. Лист 4. Відносні показники ліквідності ТОВ «Рівне-Борошно».. Лист 5. Аналіз показників рентабельності ТОВ «Рівне-Борошно». Лист 6. Основні заходи управління необоротними і оборотними активами ТОВ «Рівне-Борошно». Лист 7. Етапи впровадження та тривалість ТОВ «Рівне-Борошно». Лист 8. Графік залежності витрат енергоресурсів від чистого прибутку ТОВ «Рівне-Борошно». Лист 9. Взаємозв'язок між сукупними активами та чистим доходом від реалізації ТОВ «Рівне-Борошно».

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>Розділ 1. Теоретичні засади формування стратегії управління активами підприємства.</i>	<i>Кондрацька Н.М., к.е.н., доцент</i>		
<i>Розділ 2. Оцінка ефективності стратегії управління активами підприємства.</i>	<i>Кондрацька Н.М., к.е.н., доцент</i>		
<i>Розділ 3. Покращення стратегії управління активами ТОВ «РІВНЕ-БОРОШНО»</i>	<i>Кондрацька Н.М., к.е.н., доцент</i>		
<i>Розділ 3. Моделювання</i>	<i>Грицюк П.М., д.е.н., професор</i>		
<i>Вступ та висновки</i>	<i>Кондрацька Н.М., к.е.н., доцент</i>		

7. Дата видачі завдання 23.10.2024 _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	<i>Вибір і обґрунтування теми, постановка проблем і завдань</i>	Жовтень 2024	виконала
2	<i>Збір та обробка інформації</i>	Жовтень 2024	виконала
3	<i>Написання 1 розділу</i>	Листопад 2024	виконала
4	<i>Написання 2 розділу</i>	Листопад 2024	виконала
5	<i>Написання 3 розділу</i>	Листопад 2024	виконала
6	<i>Формування вступу та висновків</i>	Грудень 2024	виконала
7	<i>Загальне оформлення роботи та представлення на кафедру</i>	Грудень 2024	виконала

Студент _____
(підпис)

Трофимчук Ю.І.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис)

Кондрацька Н.М.
(прізвище та ініціали)

ЗАЯВА

щодо самостійності виконання випускної кваліфікаційної роботи

Я, Трофимчук Юлія Ігорівна, студентка 7 курсу групи ФІНз-71м ННІ економіки та менеджменту

ЗАЯВЛЯЮ:

моя випускна кваліфікаційна робота на тему «Стратегія управління активами підприємства (на прикладі Товариства з обмеженою відповідальністю «Рівне-Борошно»)), яка надається в екзаменаційну комісію із захисту кваліфікаційних робіт зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» для захисту, виконана самостійно і не містить плагіату.

Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, у тому числі із захищених раніше випускових кваліфікаційних робіт мають відповідні посилання.

Я не використовував(ла) шахрайські методи маніпуляції з текстом (заміна букв, інтервали, мікропробіли, білі знаки, парафрази та ін.).

Інструменти штучного інтелекту використовував(ла) без порушення академічної доброчесності.

Я ознайомлений(а) з чинним Порядком перевірки навчальних, кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату в НУВГП та Положенням про академічну доброчесність в НУВГП, за яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску моєї роботи до захисту та застосування відповідних санкцій (академічної відповідальності).

Дата 16.12.2024

Підпис

АКТ
перевірки випускної кваліфікаційної роботи
автора Трофимчук Юлії Ігорівни
на рівень запозичень та можливих маніпуляцій з текстом

Відповідно до даних системи StrikePlagiarism файл «Диплом Трофимчук Юлія.docx»

містить: 18.22 % коефіцієнта подібності; 1.49% коефіцієнта цитованості;
0 замінених букв; 19 інтервалів; 39 мікропробілів; 1 білих знаків;
324 парафраз; 0 % ймовірність використання ШІ.

За результатами перевірки засвідчую, що:
автор кваліфікаційної роботи «Стратегія управління активами підприємства
(на прикладі Товариства з обмеженою відповідальністю «Рівне-Борошно»)»:

- самостійно виконав(ла) кваліфікаційну роботу;
- коректно посилався(лась) на використані інформаційні джерела;
- в роботі відсутні ознаки академічної доброчесності.

Керівник кваліфікаційної роботи

підпис

(ППП)

Дата 16.12.2024

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота на тему: «Стратегія управління активами підприємства на прикладі ТОВ «Рівне-Борошно»». – Рівне: НУВГП, 2024.

Кваліфікаційна робота присвячена вирішенню теоретичних і практичних проблем управління активами підприємства з метою підвищення їхньої ефективності в сучасних умовах господарської діяльності. У роботі розкрито сутність активів як економічної категорії та їхню роль у забезпеченні фінансової стійкості підприємства. На прикладі ТОВ «Рівне-Борошно» проведено комплексний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства, що дозволило виявити основні проблеми в управлінні активами. У роботі запропоновано низку заходів, зокрема впровадження енергоефективного обладнання (теплових насосів і сонячних батарей), оптимізацію управління оборотними активами та скорочення фінансового навантаження за рахунок зменшення боргових зобов'язань. Проведений кореляційно-регресійний аналіз підтвердив тісний взаємозв'язок між ефективністю використання активів і рентабельністю підприємства.

Ключові слова: управління активами, фінансова стійкість, рентабельність активів, енергоефективність, оптимізація, економічний аналіз.

ANNOTATION

Qualification work on the topic: "Improvement of enterprise asset management on the example of LLC 'Rivne-Boroshno'." – Rivne: NUWEE, 2024.

The qualification work is devoted to solving theoretical and practical problems of enterprise asset management to increase their efficiency in modern economic conditions. The study reveals the essence of assets as an economic category and their role in ensuring the financial stability of the enterprise. A comprehensive analysis of the financial and economic activities of LLC "Rivne-Boroshno" was conducted, which allowed to identify the main problems in asset management. The work proposes a number of measures, including the introduction of energy-efficient equipment (heat pumps and solar panels), optimization of current asset management, and reduction of financial burdens by decreasing debt obligations. The conducted correlation-regression analysis confirmed a strong relationship between asset utilization efficiency and enterprise profitability.

Keywords: asset management, financial stability, asset profitability, energy efficiency, optimization, economic analysis.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТОВ «РІВНЕ-БОРОШНО».....	11
1.1.Поняття активів та їх основна класифікація	11
1.2. Методологічні підходи до управління активами підприємства	19
1.3. Ключові показники оцінки ефективності управління активами.....	31
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	42
2.1. Загальноекономічна характеристика підприємства ТОВ «Рівне- Борошно».....	42
2.2 Динамічний аналіз активів підприємства	46
2.3 Аналіз ефективності управління активами підприємства.....	52
РОЗДІЛ 3 ПОКРАЩЕННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТОВ «РІВНЕ- БОРОШНО»	77
3.1 Основні напрями підвищення ефективності управління активами ТОВ «Рівне- Борошно».....	77
3.2 Обґрунтування ефективності впровадження енергоефективних технологій на підприємстві	83
3.3 Моделювання показників ефективності використання оборотних активів підприємства.....	95
ВИСНОВКИ	101
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	105
ДОДАТКИ	113

ВСТУП

У сучасних умовах зростання конкурентного середовища та динамічних змін економічної ситуації ефективне управління активами підприємства стає ключовим чинником забезпечення його фінансової стабільності та довгострокового розвитку. Рациональне використання ресурсів, оптимізація їхньої структури та забезпечення високої рентабельності активів сприяють підвищенню конкурентоспроможності підприємства на ринку, що є особливо актуальним для підприємств агропромислового комплексу, таких як ТОВ «Рівне-Борошно»

Проблема вдосконалення управління активами полягає в необхідності не лише ефективного розподілу та використання ресурсів, але й у зменшенні витрат на їхнє утримання, особливо в умовах зростання цін на енергоресурси. У цьому контексті актуальним є впровадження сучасних енергоефективних технологій, таких як теплові насоси та сонячні батареї, що дозволяють значно скоротити витрати, одночасно підвищуючи продуктивність і рентабельність.

Актуальність теми магістерської роботи зумовлена необхідністю вирішення практичних завдань, спрямованих на підвищення ефективності використання активів підприємства, оптимізації їхньої структури та зниження фінансового навантаження. Особливу увагу приділено оцінці впливу впроваджених заходів на фінансові показники підприємства за допомогою кореляційно-регресійного аналізу, що дозволило виявити тісний взаємозв'язок між ефективністю управління активами та фінансовою стабільністю підприємства.

Метою роботи є обґрунтування теоретичних підходів і розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення управління активами підприємства для підвищення його фінансової стійкості та конкурентоспроможності.

Для досягнення поставленої мети у роботі визначено такі завдання:

- розкрити сутність активів підприємства та їхню роль у забезпеченні фінансової стабільності;
- провести комплексний аналіз структури активів і оцінити їхній вплив на ключові фінансові показники підприємства;
- запропонувати заходи щодо оптимізації використання активів, зокрема впровадження енергоефективних технологій;
- оцінити ефективність запропонованих заходів на основі прогнозних розрахунків фінансових показників.

Об'єктом дослідження є система управління активами ТОВ «Рівне-Борошно». Предметом дослідження виступають теоретичні, методичні та практичні аспекти вдосконалення управління активами підприємства.

Наукова новизна магістерської роботи полягає у розробці та обґрунтуванні нових підходів до вдосконалення управління активами підприємства на основі комплексного аналізу їхньої структури, ефективності використання та впливу на ключові фінансові показники:

- узагальнено підходи, до визначення терміну „активи підприємства”, узагальнено та поглиблено класифікацію необоротних та оборотних активів підприємства;
- розкрито сутність основних показників, які використовуються для оцінки управління активами та виділено основні етапи аналізу ефективності управління активами підприємства.

Практична цінність роботи полягає в розробці рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності використання активів ТОВ «Рівне-Борошно», які можуть бути впроваджені для досягнення фінансової стабільності та зменшення витрат підприємства. Зокрема, у роботі:

1) Запропоновано інтеграцію енергоефективного обладнання (теплових насосів і сонячних батарей) у виробничий процес підприємства, що дозволяє знизити витрати на енергоресурси на 25% та скоротити строк окупності інвестицій до 6 років;

2) Використано кореляційно-регресійний аналіз для оцінки взаємозв'язків між коефіцієнтом оборотності активів і рентабельністю активів, що дало змогу визначити позитивний вплив збільшення оборотності на підвищення фінансових результатів підприємства;

3) Обґрунтовано практичні рекомендації щодо оптимізації управління оборотними активами, які спрямовані на зменшення строків обігу дебіторської заборгованості з 45 до 35 днів та зниження рівня надлишкових запасів на 10%;

4) Розроблено комплексну систему заходів із зниження фінансового навантаження на підприємство через поступове зменшення боргових зобов'язань, що сприяє підвищенню коефіцієнта автономії з 0,28 до 0,40.

Таким чином, результати роботи роблять внесок у розвиток теорії та практики управління активами підприємств, особливо в умовах зростання витрат на енергоресурси, та мають практичну цінність для підвищення ефективності діяльності підприємств.

Методи дослідження, що використані у роботі, включають системний аналіз, порівняння, моделювання, а також кореляційно-регресійний аналіз для оцінки взаємозв'язків між показниками ефективності використання активів.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Поняття активів та їх основна класифікація

Для здійснення комерційної діяльності будь-яке підприємство повинно мати у своєму розпорядженні певне майно, яке знаходиться у власності або під контролем. Усі ресурси, що належать підприємству і відображаються в балансі, називаються його активами. [8, с. 115].

Актив — це ресурс, використання якого може принести підприємству економічну вигоду в майбутньому. До активів належать усі матеріальні та нематеріальні ресурси, а також фонди, якими володіє підприємство на певний момент. Основні теоретичні підходи до визначення активів підприємства представлені в табл. 1.1 [11, с. 120].

Таблиця 1.1

Теоретичні підходи до трактування терміну «активи підприємства»

Автори	Головна критеріальна характеристика	Визначення
1	2	3
Безус П. І. [4, с. 105]	власність підприємства	Майно фізичної або юридичної особи, яке має грошову вартість і використовується у комерційній або виробничій діяльності для отримання прибутку.
Васьківська К. В. [11, с. 65]		Власність юридичної особи (компанії), що має грошову оцінку і може бути використана підприємством для здійснення бізнес-операцій.
Школьник І.О. [54, с. 168]		Активи підприємства — це все, що належить йому і відображено в його балансі.
Алексєєв І. В. [1, с. 133]	майно, що належить підприємству	Сукупність майна та фінансових ресурсів, які належать підприємству і в які вкладені кошти власників.
Поважний О. С. [40, с. 41]		Сукупність власного майна підприємства, а також дебіторської заборгованості.
Лучко М. Р. [33, с. 204]		Будь-яке майно, що має вартість і належить фізичній або юридичній особі.
Примак Т.О. [45, с. 74]		Кожен об'єкт, який має грошову цінність і є власністю підприємства

продовження табл. 1.1

1	2	3
Панадій О. П. [38, с. 65]	ресурси та кошти підприємства	Ресурси, якими підприємство володіє або має можливість користуватися.
Коробов М. Я. [26, с. 259]		Економічні ресурси, що перебувають під контролем підприємства.
Окселенко Н.О. [36, с. 313]	витратно-результатна	Обсяг витрат, які виникли внаслідок попередніх операцій або фінансових угод, та витрати, здійснені для отримання потенційного майбутнього доходу.
Крамаренко, Г. О. [28, с. 42]		Грошові кошти та витрати, які ще не стали доходами.
Єпіфанова І.Ю. [19, с. 94]		Фінансові ресурси та витрати, які поки що не привели до отримання доходу.
Коваленко Л. О. [23, с. 206]		Майбутні або передбачувані економічні вигоди, отримані або контрольовані суб'єктами господарювання в результаті попередніх господарських операцій або подій.
Ізмайлова Н. В. [22, с. 4]	бухгалтерський підхід	Частина бухгалтерського балансу, яка відображає у грошовій формі матеріальні та нематеріальні активи підприємства, їх склад, розташування та використання.
Лондар С. Л. [32, с. 142]		Назва розділу бухгалтерського балансу, що відображає балансову вартість майна та інші фінансові активи підприємства.
Гончаров А.Б. [14, с.79]		Облікова категорія, яка включає вартість власного майна підприємства та кошти, необхідні для сплати заборгованостей.
Бондаренко О.С. [9, с. 325]	дохідність	Здатність генерувати прибуток.

Примітка. Складено автором

Активи підприємства поділяються на оборотні та необоротні. Оборотні активи складають частину майна підприємства і представлені матеріально-виробничими запасами, незавершеними розрахунками, залишками грошових коштів та фінансовими інвестиціями [14, с. 68].

На думку Ткаченка Р.А., оборотні активи відрізняються рядом специфічних характеристик, серед яких [72, с. 213]:

- вони повинні бути вкладені заздалегідь, тобто авансовані до отримання доходу від реалізації продукції;
- як ліквідні ресурси, оборотні активи не зникають і не споживаються повністю, але мають постійно оновлюватися в процесі господарської діяльності;

– потреба в оборотних активах безпосередньо залежить від обсягів діяльності підприємства, а також від умов постачання та збуту.

Елементи оборотних активів та їх характеристика наведені в табл. 1.2

Таблиця 1.2

Властивості та особливості оборотних активів підприємства

Оборотні активи за елементами	Поняття та можливі економічні вигоди
Виробничі запаси	Запаси, які включають сировину, основні та допоміжні матеріали, паливо, напівфабрикати, комплектуючі вироби, запчастини, тару, будівельні матеріали й інші ресурси, необхідні для звичайного операційного циклу, що входять до складу продукції або є потрібними компонентами для її виготовлення.
Незавершене виробництво	Витрати, які виникли в процесі використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів у господарській діяльності, але на конкретну дату ще не перетворилися на готовий продукт
Готова продукція	Готові вироби, які зберігаються на складі, завершили обробку, пройшли всі необхідні випробування, приймання й укомплектовані згідно з умовами договорів із замовниками, відповідають встановленим стандартам і технічним вимогам. Продукція, що не відповідає цим критеріям, ще перебуває в стадії розробки.
Товари	Заборгованість перед підприємством за відшкодування вартості його активів або отримання доходу від продажу клієнтам.
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	
з бюджетом	
за виданими авансами	
з нарахованих доходів	
із внутрішніх розрахунків	Заборгованість перед підприємством за відшкодування вартості його активів або отримання доходу від продажу клієнтам.
Інша поточна дебіторська заборгованість	
Поточні фінансові інвестиції	Фінансові вкладення (активи), передані підприємством іншим суб'єктам господарювання на період, що не перевищує один рік.
Грошові кошти та їх еквіваленти:	Кошти, доступні для проведення поточних операцій, а також на інших рахунках у банках, включаючи еквіваленти у національній і зарубіжній валютах. Кошти, які не можна використати для операцій протягом року, відносяться до складу необоротних активів.
Інші оборотні активи	Оборотні активи, які являють собою зобов'язання інших перед підприємством за його майно.
Витрати майбутніх періодів	Витрати, які виникли в поточному або попередніх звітних періодах, але належать до наступних звітних періодів.

Необоротні активи є складовою майна підприємства, які багаторазово використовуються у процесі господарської діяльності та поступово передають свою вартість на готову продукцію через амортизаційні нарахування.

Елементи необоротних активів та їх характеристика наведені в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Властивості та особливості необоротних активів підприємства

Необоротні активи за елементами	Поняття та можливі економічні вигоди
Нематеріальні активи	Об'єкти, що належать до промислової або інтелектуальної власності, які не мають матеріального вигляду, але є необхідними для роботи підприємства.
Незавершене будівництво (інвестиції)	Об'єкти з числа матеріальних і нематеріальних необоротних активів, які ще не введено в користування.
Основні засоби	Матеріальні цінності, що забезпечують довготривалу діяльність у сфері матеріального виробництва чи поза його межами.
Довгострокові фінансові інвестиції	Активи, передані компаніями іншим організаціям з метою отримання прибутку через відсоткові платежі, дивіденди, зростання капіталу чи інші вигоди для інвесторів.
Довгострокова фінансова інвестиція	Заборгованість від фізичних і юридичних осіб, яка не стосується звичайного циклу операцій і має бути повернута в межах дванадцяти місяців з дати виникнення.
Інші необоротні активи	Необоротні активи, отримані за рахунок розстрочки заборгованості перед підприємством.

Примітка. Складено на основі [18]

Класифікація активів підприємства є важливою для визначення ефективності їх управління. Згідно з дослідженням Петренка Л.М., активи можна класифікувати за кількома критеріями, що дозволяє детальніше аналізувати їхній вплив на фінансовий стан підприємства [53, с. 250].

1) Залежно від об'єкта фінансового управління:

– необоротні активи: основні засоби, нематеріальні активи, довгострокові фінансові інвестиції, капітальні інвестиції, довгострокова дебіторська заборгованість, інші необоротні активи;

– оборотні активи: товарно-матеріальні запаси, незавершене виробництво, дебіторська заборгованість, грошові активи, поточні фінансові інвестиції, інші оборотні активи.

2) За речовою формою об'єкта інвестування:

- реальні активи: матеріальні та нематеріальні активи;
- фінансові активи.

3) За строком отримання грошового потоку:

- короткострокові;
- довгострокові.

4) За формою отримання доходів:

- активи, що приносять дохід в явній формі (рентні платежі, проценти за облігаціями, дивіденди за акціями);
- активи, що приносять дохід у прихованій формі (різниця між цінами купівлі-продажу, гудвіл тощо).

5) За регулярністю отримання доходу:

- активи з одноразовим доходом;
- активи з періодичним доходом;
- активи з регулярним доходом.

6) За ступенем ризику:

- активи з гарантованим грошовим потоком (без ризиків);
- активи з негарантованим грошовим потоком (ризикові).

7) Залежно від рівня ліквідності:

- високоліквідні;
- середньоліквідні;
- низьколіквідні;
- неліквідні.

Класифікація необоротних активів підприємства є ключовим аспектом для оцінки довгострокового потенціалу компанії. Відповідно до дослідження Данилюк М.П., ці активи можна поділити за кількома критеріями [12, с. 123].

1) За основними функціональними видами:

- основні засоби це матеріальні активи підприємства, що використовуються протягом більше одного року та поступово переносять свою вартість на продукцію;

- нематеріальні активи це немонетарні активи, що не мають матеріальної форми, але використовуються більше одного року.

2) За характером обслуговування напрямів діяльності:

- необоротні активи, які обслуговують виробництво продукції;
- необоротні активи, які обслуговують реалізацію продукції.
- необоротні активи, які обслуговують управління операційною діяльністю.

3) За характером володіння:

- власні необоротні активи;
- орендовані необоротні активи.

4) За формами застави і страхування:

- рухомі необоротні активи;
- нерухомі необоротні активи.

5) За характером зносу:

- амортизаційні необоротні активи це основні засоби і частина нематеріальних активів, що поступово амортизуються;

- неамортизаційні необоротні активи це активи, знос яких не відображається в обліку.

Необоротні активи є найменш мобільною частиною майна підприємства, і їх основною особливістю є багаторазове використання в процесі господарської діяльності з поступовою амортизацією протягом кожного циклу. Переваги та недоліки необоротних активів у порівнянні з оборотними активами показано в табл. 1.4 [43, с. 52].

Необоротні активи є найменш мобільною частиною майна підприємства, і їх основною особливістю є багаторазове використання в господарських

процесах. Це відбувається через перенесення їх вартості на готову продукцію, що здійснюється шляхом амортизаційних відрахувань протягом кожного операційного циклу. Вони забезпечують підприємству стабільність, оскільки дозволяють отримувати регулярний дохід у вигляді орендної плати або прибутку від продажу продукції, виготовленої з їх використанням. [43, с. 56].

Необоротні активи підприємства мають важливе значення для забезпечення стабільної діяльності та створення довгострокового доходу. За словами Дорошенко Т.С., ці активи забезпечують виробничу та інфраструктурну базу підприємства, що є особливо цінним у періоди економічної невизначеності [26, с. 115]. Вони сприяють стабільності та стратегічному розвитку, створюючи потенціал для майбутніх прибутків.

Водночас, Кравченко Л.М. зазначає, що необоротні активи мають і певні недоліки. Одним із головних є їх менша ліквідність у порівнянні з оборотними активами [39, с. 75]. Це означає, що в разі потреби у швидкому залученні грошових коштів підприємству важче реалізувати ці активи без значних фінансових втрат. Грушевський А.О., підкреслює, що продаж необоротних активів може супроводжуватися тривалими процедурами, а їхня ринкова вартість часто залежить від кон'юнктури ринку [21, с. 88].

Таким чином, необоротні активи забезпечують довгострокову стабільність, але вимагають ефективного управління через їхню низьку ліквідність та ризики втрати вартості при швидкому продажі.

Необоротні активи підприємства мають важливе значення для стабільної діяльності та створення довгострокового доходу. За словами Іванова А.І., ці активи формують виробничу базу підприємства, що є особливо важливим у періоди економічної нестабільності [31, с. 115]. Вони забезпечують стратегічний розвиток та мають значний потенціал для генерування майбутніх прибутків.

Однак, на думку Кравченка Л.М., необоротні активи характеризуються меншою ліквідністю, ніж оборотні. Це створює певні труднощі у разі

необхідності швидкого отримання грошових коштів [39, с. 75]. Костюк В.В., додає, що реалізація необоротних активів може бути тривалою та пов'язана зі значними втратами вартості залежно від ринкової кон'юнктури [37, с. 88].

Додаткову інформацію про переваги та недоліки необоротних активів порівняно з оборотними можна знайти в таблиці 1.4, що ілюструє ці аспекти та сприяє глибшому аналізу управлінських рішень [25, с. 193]. Таблиця 1.4 допомагає керівникам оцінити, як різні типи активів впливають на фінансову стійкість і оперативну діяльність підприємства.

Таблиця 1.4

Сильні та слабкі сторони необоротних активів порівняно з оборотними

	Переваги	Недоліки
Необоротні активи	Менший ризик впливу інфляції та ймовірність зростання ринкових цін на нерухомість швидшими темпами, ніж рівень інфляції; тривалий термін використання в виробничому процесі, а також здатність забезпечувати стабільний прибуток навіть за несприятливих умов господарювання.	Обмежена маневреність, неможливість оперативно змінити структуру інвестицій, низька ліквідність та неспроможність підтримувати платіжний потік у разі зниження платоспроможності компанії.
Оборотні активи	Швидка конвертація оборотних активів у грошові кошти, підвищена ліквідність, наявність частини оборотних активів у формі готових платіжних засобів та можливість оптимізації обігу завдяки ефективному управлінню.	Існує ймовірність інфляційного знецінення грошових коштів, додаткові витрати на утримання надмірних оборотних активів та підвищення фінансових ризиків.

Примітка. Складено на основі [8]

Основою інформаційного управління активами є баланс підприємства, особливо його активи. Оскільки кредитори мають пріоритетні права на майно компанії, інформація в балансі класифікується таким чином, щоб чітко відобразити платоспроможність підприємства, тобто ймовірність виконання зобов'язань у разі його ліквідації. Тому важливою умовою для оцінки платоспроможності підприємства є об'єктивна оцінка його активів [19, с. 92].

Активи підприємства відображаються в балансі у грошовому виразі за допомогою певної методики оцінки. Як зазначає Мельник Л.Ю., при складанні балансу підприємства зазвичай використовують первісну вартість активів, яка дорівнює сумі коштів, сплачених за їх придбання [47, с. 110]. Однак, ця оцінка може комбінуватися з іншими методами в залежності від призначення активу та специфіки його використання.

Наприклад, нематеріальні активи записуються в баланс за собівартістю їх придбання або створення, як зазначає Костюк В.В., [37, с. 92]. Якщо такі активи отримано в результаті обміну на інші активи, їх собівартість визначається на основі вартості отриманого активу, що також підтверджує теорія Мазура Н.О. ,[44, с. 76]. Вартість нематеріальних активів, таким чином, визначається як сума, за яку актив може бути обмінаний або отриманий у транзакції між зацікавленими сторонами [36, с. 98].

Таким чином, правильне відображення вартості активів у балансі є важливим для забезпечення достовірності фінансових звітів та ефективного управління активами підприємства.

1.2. Методологічні підходи до управління активами підприємства

Для успішного функціонування підприємства в умовах ринкової економіки необхідно ефективно використовувати свої активи, прискорюючи їх обіг, а також підтримувати достатній рівень платоспроможності та ліквідності балансу. Згідно з дослідженням Гончарук О.С., підприємствам слід розробити політику комплексного оперативного управління оборотними активами, яка передбачає [18, с. 22]:

- вибір оптимального рівня та раціональної структури оборотних активів з урахуванням особливостей діяльності підприємства;
- визначення обсягу та структури джерел фінансування оборотних активів.

Виділяють три типи політики комплексного оперативного управління оборотними активами: агресивну, консервативну та помірковану [10, с. 136].

Агресивна політика характеризується такими ознаками:

- підприємство проводить фінансово-господарську діяльність без обмежень на зростання обсягу оборотних активів;
- підприємство збільшує запаси сировини, матеріалів та готової продукції, підвищує дебіторську заборгованість та вільні залишки на банківських рахунках.

У рамках стратегії управління активами частка оборотних активів у загальному обсязі майна може перевищувати 50%, а період їх обігу може досягати 90 днів. Як зазначає Мазур Н.О, агресивна політика управління оборотними активами, хоча й не завжди гарантує високої рентабельності, сприяє зменшенню ризику технічної неплатоспроможності підприємства, оскільки дозволяє забезпечити більш швидкий обіг активів [44, с. 69]. Проте, у разі несприятливих зовнішніх умов на товарному ринку, така політика може призвести до зниження фінансової стійкості підприємства і виникнення загрози втрати платоспроможності.

На противагу цьому, консервативна політика управління оборотними активами передбачає стримане зростання поточних активів, прагнучи звести їх обсяг до мінімуму. За такого підходу частка оборотних активів у загальному обсязі майна зазвичай не перевищує 40%, що також сприяє скороченню періоду їх обігу. Це особливо рекомендується в умовах, коли підприємство має чітке уявлення про обсяги та умови продажу, а також про терміни надходження коштів і платежів. Як зазначає Кузнецов В.П., для реалізації такої політики важливо, щоб підприємство мало достатній рівень товарно-матеріальних запасів, а терміни їх постачання були чітко визначені [41, с. 69]. Такий підхід дозволяє знижувати ризики, пов'язані з нестабільністю на ринку та непередбачуваними змінами кон'юнктури.

Консервативна політика управління ліквідними активами формується в умовах стабільної фінансово-господарської діяльності підприємства та часто супроводжується високою нормою рентабельності. Як зазначає Кравченко Л.М., незважаючи на позитивні аспекти, таке управління має певний ризик високої технічної неплатоспроможності через непередбачувані зміни в кон'юктурі товарного і фінансового ринків. Це підкреслює важливість гнучкості в управлінні активами та готовності підприємства адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі [39, с. 197].

Поміркована політика управління оборотними активами займає проміжну позицію між агресивною та консервативною стратегією. Вона характеризується середнім рівнем рентабельності та оборотності активів, що дозволяє підприємствам підтримувати баланс між ризиками та вигодами. Як зазначає Полторак С.М., така політика сприяє оптимізації використання оборотних активів і надає підприємствам можливість ефективно реагувати на зміни в ринковому середовищі, зберігаючи при цьому стабільність фінансових показників [60, с. 197].

Основні етапи політики управління необоротними активами детально представлені в таблиці 1.5, що дозволяє більш глибоко зрозуміти ключові аспекти і кроки для ефективного управління активами в умовах сучасної економіки [11, с. 99]. Ці етапи охоплюють аналіз поточного стану необоротних активів, оцінку їх ефективності та розробку планів оптимізації. Впровадження системного підходу до управління активами включає використання сучасних технологій, що сприяють зниженню витрат і підвищенню продуктивності підприємства.

Таблиця 1.5 чітко демонструє основні етапи управління, починаючи від планування інвестицій і закінчуючи впровадженням заходів для довгострокової стабільності. Вона дозволяє структурувати дії підприємства, спрямовані на підвищення ефективності використання необоротних активів та забезпечення їх відповідності стратегічним цілям організації.

Таблиця 1.5

Ключові етапи розробки політики щодо управління
необоротними активами компанії

Етап	Характеристика
1 Етап	Аналіз необоротних активів компанії, яка працювала в попередньому періоді, проводиться для вивчення динаміки їх загального обсягу та складу, оцінки придатності, частоти оновлення і продуктивності використання.
2 Етап	Оптимізація загального обсягу і складу необоротних активів підприємства. Розрахунки виконуються з урахуванням виявлених у процесі аналізу можливостей підвищення ефективності використання активів у майбутньому періоді.
3 Етап	Забезпечення своєчасного оновлення необоротних активів компанії. На цьому етапі визначають загальну кількість активів, що потребують оновлення в майбутньому, з деталізацією вартості і основних параметрів для кожної групи активів.
4 Етап	Ефективне використання необоротних активів підприємства. Ця задача включає розробку заходів, що сприяють підвищенню рентабельності та продуктивності використання необоротних активів.
5 Етап	Формування політики і оптимізація структури джерел фінансування для оновлення необоротних активів. Приріст і модернізація активів можуть фінансуватися як за рахунок власних, так і позикових ресурсів.

Примітка. Складено на основі [23]

При управлінні оборотними активами важливо всебічно оцінювати їх позитивні та негативні аспекти в порівнянні з необоротними активами. Основною метою управління необоротними активами є забезпечення своєчасного оновлення основних фондів, а також підвищення ефективності їх використання. Водночас можливості оперативного управління необоротними активами є досить обмеженими. У протилежність цьому, політика управління оборотними активами характеризується високою маневреністю, що дає змогу активно впливати на їх обсяги, склад, структуру, оборотність, ліквідність та прибутковість [36, с. 226].

За словами Савченко А.В., до основних завдань управління оборотними активами можна віднести [68, с. 180]:

1. Забезпечення безперервності виробничого процесу. Для досягнення цього завдання важливо сформулювати окремі види активів відповідно до обсягів

господарської діяльності підприємства, а також тривалості його операційного та фінансового циклів.

2. Прискорення оборотності загальної суми оборотних активів. Це завдання реалізується шляхом збільшення частки активів з високою оборотністю та зменшення частки активів, що обертаються повільніше. Активи з високою та низькою оборотністю проілюстровані в таблиці 1.6, що дає змогу наочно оцінити їхні характеристики та вплив на загальну ефективність управління оборотними активами.

Таблиця 1.6

Складові активів з високою та низькою швидкістю обігу

Активи з високою оборотністю	Активи з низькою оборотністю
– запаси сировини та матеріалів, для яких не передбачено формування страхових резервів; – запаси готової продукції, що мають високий попит на ринку; – грошові кошти, які постійно використовуються в платіжному обігу.	– сезонні запаси матеріалів і сировини; – запаси готової продукції, на яку попит є зниженим; – дебіторська заборгованість як довгострокова, так і короткострокова; – усі види поточних фінансових інвестицій з терміном понад шість місяців; – неліквідні фінансові активи..

Примітка. Складено на основі [36]

Ці завдання є ключовими для досягнення оптимального управління оборотними активами, що, в свою чергу, забезпечує стабільність і ріст підприємства в умовах динамічного ринкового середовища.

3. Забезпечення ліквідності оборотних активів. Це завдання полягає у підтримці рівня ліквідності, достатнього для виконання поточних фінансових зобов'язань підприємства. Для досягнення цієї мети необхідно постійно контролювати обсяги оборотних активів, що знаходяться в грошовій та абсолютно ліквідній формі. Крім того, важливо мати певну частку високоліквідних активів у вигляді поточних фінансових інвестицій та інших активів, які можуть швидко конвертуватися в грошові кошти, якщо виникне така потреба [41, с. 88].

4. Підвищення рентабельності оборотних активів. Для реалізації цього управлінського завдання підприємству слід своєчасно використовувати

тимчасово вільні залишки грошових активів для формування ефективного портфеля поточних фінансових інвестицій. Ці інвестиції повинні генерувати прямий дохід у вигляді процентів або дивідендів. Також важливо розглянути можливість розміщення коштів на депозитах або відкриття контокорентних рахунків у банках, що допоможе максимізувати прибутковість використання оборотних активів.

5. Мінімізація ризиків і втрат, пов'язаних із формуванням і використанням оборотних активів. Усі види оборотних активів супроводжуються певним ризиком втрати. Грошові активи піддаються ризику інфляційних втрат; поточні фінансові інвестиції стикаються з ризиком втрати частини доходу через несприятливу ситуацію на фінансовому ринку, а також з ризиком інфляційних втрат. Дебіторська заборгованість пов'язана з ризиком неповернення або несвоєчасного повернення, а також інфляційними ризиками. Запаси товарно-матеріальних цінностей можуть зазнати втрат через форс-мажорні обставини або природний убуток. Ці ризики потребують уважного моніторингу та управлінських заходів для їх мінімізації [41, с. 74].

Для забезпечення повного і своєчасного забезпечення потреби в оборотних засобах у процесі фінансово-господарської діяльності підприємства створена система фінансування оборотних активів [12, с. 224].

Як зазначає Ситник Л.М., формування оборотних активів відбувається за рахунок різноманітних джерел, зокрема, коштів бюджетів різних рівнів, внесків засновників, пайових внесків членів колективу, а також внесків іноземних учасників у випадку спільних підприємств. Крім того, підприємства можуть використовувати виручку від реалізації цінних паперів, таких як акції. Усі ці ресурси становлять початковий оборотний капітал. Якщо ці ресурси недостатні, підприємства можуть звертатися до банківських кредитів та інших позик для формування оборотних активів [69, с. 295].

Фінансування оборотних активів для підприємств, які вже ведуть свою діяльність, зосереджено на покритті зростаючих планових потреб у оборотних

засобах. Важливість питань, пов'язаних із джерелами формування оборотних активів, полягає в тому, що вони безпосередньо впливають на швидкість їх обороту та ефективність використання.

Оскільки кон'юнктура ринку постійно змінюється, потреби підприємств в оборотних коштах стають нестабільними. Тому покриття цих потреб виключно за рахунок власних джерел стає практично неможливим. Більше того, у деяких випадках ефективність використання позикових коштів може бути вищою, ніж ефективність власних ресурсів, що підкреслює важливість стратегічного підходу до управління фінансами підприємства.

Основні джерела фінансування оборотних активів підприємства включають власні, позикові та додатково залучені кошти. На рисунку 1.1 наведена їх класифікація [41, с. 202].

Як вказує Дорошенко Т.С., оборотні активи підприємства формуються за рахунок трьох основних джерел: власних коштів, прирівняних до власних (додатково залучених), і позичених ресурсів. Власні оборотні кошти підприємства не є постійною величиною, оскільки їх розмір щороку змінюється під час фінансового планування. Ці зміни зумовлені різноманітними факторами, такими як обсяги виробництва, асортимент продукції, умови постачання та збуту.

Ефективне управління оборотними активами є важливим аспектом фінансової політики підприємства, адже воно впливає на його платоспроможність і здатність виконувати зобов'язання перед партнерами та клієнтами. Дорошенко Т.С. також підкреслює, що аналіз джерел формування активів є важливим інструментом управління фінансами, оскільки дозволяє забезпечувати ефективне використання ресурсів, знижуючи ризики фінансової нестабільності. Це сприяє підтримці стабільної діяльності підприємства навіть за умов економічних криз або нестабільності, створюючи можливості для адаптації до зовнішніх викликів і збереження конкурентоспроможності на ринку [26, с. 335].

Рис. 1.1 Джерела формування оборотних активів [40, с. 202]

Проблеми можуть виникати через затримки в надходженні коштів за відвантажену продукцію, накопичення на складах нереалізованих товарів або через порушення постачальниками договірних умов. Такі обставини збільшують потребу підприємства в додаткових фінансових ресурсах, що змушує підприємство залучати додаткові кошти для підтримання стабільної господарської діяльності.

Задовольнити потребу в додаткових оборотних коштах виключно за рахунок власних ресурсів практично неможливо. Формування оборотного

капіталу тільки з власних джерел є економічно недоцільним, оскільки це обмежує можливості компанії щодо самостійного залучення додаткових коштів і збільшує ризик фінансової нестабільності. В таких умовах підприємства змушені звертатися до позик і залучати кошти через короткострокові банківські кредити, комерційні позики та кредиторську заборгованість [26, с. 220].

Як правило, мінімальні потреби підприємства в оборотних коштах покриваються за рахунок таких власних джерел, як статутний капітал, відрахування від прибутку до фондів спеціального призначення, цільове фінансування та цільові надходження. Ці ресурси можуть надходити з бюджету, а також із галузевих та міжгалузевих позабюджетних фондів, що дозволяє підприємству підтримувати свою фінансову стійкість.

Підприємства, які щойно розпочинають свою діяльність, формують оборотні кошти переважно за рахунок коштів, залучених до статутного фонду. У вже функціонуючих компаніях джерелом самофінансування оборотних активів стає чистий прибуток, який залишається в розпорядженні підприємства, кошти від емісії цінних паперів, а також сталі пасиви, що прирівнюються до власних оборотних коштів. [16, с. 165].

Згідно з дослідженнями Федоренко В.Г., сталі пасиви є специфічними цільовими фондами, які тимчасово перебувають у господарському обігу підприємства завдяки механізму валютних розрахунків, хоча фактично вони не належать підприємству. До моменту використання за призначенням ці фонди, у розмірі мінімального залишку, можуть слугувати джерелом формування оборотних коштів.

Розмір мінімальної заборгованості із заробітної плати визначається залежно від часу її виплати та терміну, за який вона нараховується. Чим більший розрив між датою виплати заробітної плати та кінцевим терміном періоду, за який вона нарахована, тим більша заборгованість. Це дозволяє підприємству використовувати ці кошти в своєму господарському обігу.

До додатково залучених коштів відносяться кредити інших кредиторів, надані підприємству на строк до одного року під певний відсоток, з оформленням векселя чи іншого боргового зобов'язання. Підприємство, видаючи вексель, продовжує користуватися цими коштами до моменту оплати. Також підприємства часто використовують комерційний кредит, коли не мають достатньо ресурсів для оплати постачальникам. Постачальник надає відстрочку платежу, отримуючи замість грошей вексель. Такий механізм сприяє швидшому обороту оборотних коштів та знижує потребу в інших фінансових ресурсах [74, с. 236].

Кредиторська заборгованість є додатковим джерелом оборотних коштів для підприємства, коли бракує власних ресурсів. Кредиторська заборгованість охоплює короткострокові зобов'язання, що виникають у зв'язку з [11, с. 69]:

- розрахунками з бюджетом;
- документами, які мають бути сплачені, але термін оплати ще не настав або не був дотриманий;
- непідтвердженими поставками та взаємними вимогами;
- короткостроковими кредитами.

Нормальною вважається кредиторська заборгованість, що виникає у межах встановлених строків. Однак, у випадку прострочення платежів, на підприємстві з'являється прострочена кредиторська заборгованість. На відміну від банківського кредиту, який надається у грошовій формі, кредиторська заборгованість формується в основному через товарні поставки.

Банківські кредити є ключовим інструментом для забезпечення підприємств оборотними коштами, які потрібні для фінансування поточних витрат. Ці кредити допомагають покривати витрати на закупівлю оборотних активів, підтримувати виробничі потреби в сезонні періоди, тимчасово збільшувати запаси, а також вирішувати питання, пов'язані з дебіторською заборгованістю та сплатою податків. Кредитні ресурси дозволяють формувати запаси матеріалів, сировини та готової продукції [36, с. 126].

Планування потреб у банківських кредитах полягає у визначенні необхідного обсягу позикових коштів. Для цього враховують залишок нормованих запасів товарно-матеріальних цінностей. Підсумкова сума кредиту визначається як різниця між очікуваною вартістю необхідних матеріалів, виходячи з поточних цін, і власними обіговими коштами компанії. Таким чином, банківські кредити є важливим джерелом фінансової підтримки, яке забезпечує стабільне функціонування підприємства та підвищує його платоспроможність.

Згідно з дослідженням Полторак С.М., необоротні активи є ключовою частиною виробничого процесу, оскільки вони багаторазово використовуються та поступово переносять свою вартість на виготовлений продукт. Вартість цих активів на початок та кінець звітного періоду відображається в балансі підприємства, розподіляючись за різними видами активів. Основні засоби складають найбільшу частку необоротних активів і включають будівлі, обладнання, машини та інші засоби, які поділяються на виробничі та невиробничі [60, с. 198].

Інвестиції в створення та утримання необоротних активів є значними, що вимагає тривалого фінансового планування. Управління цими активами потребує не лише технічних рішень, а й ефективного контролю за фінансовими потоками, що стосуються їхнього формування та експлуатації. Фінансові аспекти постійно супроводжують життєвий цикл цих ресурсів, охоплюючи всі етапи їхнього використання (див.табл. 1.7), починаючи з початкового придбання і до моменту повного зношення чи списання.

Управління необоротними активами потребує систематичного контролю фінансових ресурсів на кожному етапі, що включає як поточний, так і наступний контроль. Основною метою управління є визначення оптимальної структури та обсягу постійного капіталу, що використовується для формування необоротних активів. Це необхідно для забезпечення безперервності виробничого процесу та підтримання конкурентоспроможності підприємства [25, с. 96].

Таблиця 1.7

Етапи процесу вирішення фінансових питань у сфері управління
необоротними активами

1-й Етап	При створенні необоротних активів, таких як придбання, будівництво або оренда.	На цьому етапі першочергове значення надається обґрунтуванню розміру необхідного капіталу, джерел фінансування та їх раціональному розподілу, що сприяє формуванню сучасного технічного потенціалу підприємства. Кінцевою метою таких дій є підвищення конкурентоспроможності підприємства та досягнення позитивних фінансових результатів.
2-й Етап	У процесі використання необоротних активів, де важливо підтримувати постійне майно у належному технічному стані.	Багато з цих питань залежать від напрямів і обсягів фінансування, що йдуть на ремонти та модернізацію основних засобів.
3-й Етап	На стадії ліквідації основних засобів, які стали зношеними або застарілими.	Рішення у сфері фінансів, що стосуються оцінки витрат і доходів від ліквідації основних засобів, доцільно приймати, враховуючи кінцеві результати таких операцій.
4-й Етап	Обґрунтування обсягів та структури фінансових джерел для необоротних активів, що спрямовані на досягнення стратегічних цілей підприємства.	Це пов'язано з вибором найкращого інвестиційного проєкту, який забезпечує значний економічний ефект завдяки його використанню та підвищенню віддачі на вкладений капітал.

Примітка. Складено на основі [18]

На початкових етапах діяльності підприємства фінансування необоротних активів зазвичай здійснюється за рахунок власного капіталу — власних заощаджень або інших матеріальних цінностей. Федоренко В.Г., вважає, що у випадку акціонерних товариств основними джерелами фінансування є вклади засновників та їхнє майно [74, с. 256]. Ситник Л.М., зі свого боку, зазначає, що у вже функціонуючих компаніях збільшення необоротних активів може відбуватися за рахунок отриманого прибутку, додаткової емісії акцій або накопиченої амортизації, що дає змогу підтримувати необхідний рівень капітальних вкладень для подальшого розвитку бізнесу [69, с. 256].

У разі недостатності власних коштів для формування та функціонування необоротних активів, зокрема основних засобів, Мельник Л.Ю., пропонує використовувати позикові ресурси. Він зазначає, що це можуть бути банківські кредити, лізингові угоди, облігації та інші форми фінансування, які відрізняються довгостроковим характером. Кравченко вважає, що важливо, щоб фінансовий менеджер постійно оцінював реальні потреби підприємства в ресурсах, необхідних для підтримки та розвитку необоротних активів [39, с. 96].

Ткаченко Р.А., наголошує на тому, що для цього слід забезпечити раціональні пропорції між власними та позиковими ресурсами. Це не тільки сприятиме стабільності фінансування необоротних активів, але й зміцнить технічний потенціал і фінансову безпеку компанії. Оптимізація витрат на формування постійного капіталу є ключовою для підвищення його рентабельності. Крім того, важливо контролювати платоспроможність підприємства, що забезпечить можливість своєчасного погашення довгострокових позик і збільшення ефективності використання основних засобів [72, с. 234].

1.3. Ключові показники оцінки ефективності управління активами

Для забезпечення стійкого розвитку підприємств необхідно реалізувати ефективну стратегію використання та формування активів, як оборотних, так і необоротних. Для прийняття обґрунтованих управлінських рішень необхідно провести детальний аналіз використання оборотних активів. Він зазначає, що управління оборотними активами зазвичай зводиться до двох основних аспектів: по-перше, визначення достатнього рівня та раціональної структури оборотних активів, що включає підходи до їх формування, а по-друге, необхідно визначити величину та структуру джерел їх фінансування. Це є основою для розробки стратегії управління оборотним капіталом підприємства, оскільки ефективне управління цими активами безпосередньо

впливає на фінансову стабільність та здатність підприємства виконувати свої зобов'язання [39, с. 124].

Також підкреслює важливість правильного прогнозування потреб підприємства в оборотних активах, оскільки це дозволяє не тільки забезпечити стабільний обіг коштів, але й оптимізувати їх використання для підтримки безперервного виробничого процесу. Для цього необхідно оцінити рівень обігових коштів, враховуючи специфіку підприємства, галузі, а також умови постачання і збуту продукції. [21, с. 136]

Результати діагностики оборотних активів дозволяють ефективно планувати та управляти цими активами. Основними показниками ефективності управління оборотними активами є: коефіцієнт обертання оборотних коштів, що показує, як швидко підприємство використовує свої ресурси, коефіцієнт завантаження оборотних коштів, який визначає наскільки ефективно використовуються активи для забезпечення виробничих потреб, а також рентабельність оборотних коштів, що характеризує прибутковість, яку генерують ці активи. Окрім того, важливими є показники абсолютного і відносного вивільнення оборотних коштів, які допомагають оцінити рівень вивільнення зайвих або неефективно використаних активів для подальшого спрямування їх у прибутковій сфері діяльності підприємства [36, с. 294].

Таким чином, управління оборотними активами вимагає комплексного підходу, що включає постійну оцінку їх обсягу, структури та ефективності використання, а також належного контролю за джерелами фінансування. Цей процес необхідно здійснювати не лише в рамках короткострокового фінансового планування, а й в контексті довгострокових стратегій, що забезпечують зростання та стабільність підприємства на ринку.

Для проведення аналізу ефективності використання оборотних активів на підприємствах застосовують кілька загальновизнаних методів: горизонтальний аналіз, вертикальний аналіз, аналіз із застосуванням коефіцієнтів, факторний аналіз, нормування, метод АВС та оптимізацію [12, с. 134].

Горизонтальний аналіз полягає в порівнянні показників оборотних активів за попередній і поточний роки. Це передбачає постатейне зіставлення показників, що дозволяє визначити їх абсолютну і відносну зміну [12, с. 103].

На противагу горизонтальному аналізу, вертикальний аналіз зосереджується на вивченні внутрішньої структури оборотних активів. У рамках цього методу вся сума прирівнюється до 100%, а потім обчислюється питома вага кожного елемента. Цей підхід дає змогу з'ясувати, яку частку загальної суми складає конкретна стаття, що в свою чергу дозволяє визначити її вплив на загальну діяльність підприємства. [26, с. 180].

Метод аналізу, що використовує коефіцієнти, є важливим інструментом для оцінки ефективності фінансової діяльності підприємств. Цей підхід дозволяє здійснити детальний аналіз різних аспектів фінансового стану, таких як ліквідність, довгострокова платоспроможність та рентабельність, на основі статистичних даних про діяльність підприємства. Завдяки цьому методу, підприємства можуть отримати цінну інформацію, що допомагає у прийнятті управлінських рішень і оптимізації фінансових процесів.

Для оцінки ефективності використання оборотних коштів проводиться аналіз фінансової звітності з використанням ряду ключових показників. Основними з них є коефіцієнт обертання оборотних коштів, який дозволяє визначити швидкість, з якою оборотні активи підприємства обертаються в процесі господарської діяльності, та коефіцієнт забезпечення оборотних активів, що характеризує ступінь покриття оборотних коштів короткостроковими зобов'язаннями. Ці показники є критично важливими для розуміння того, наскільки ефективно підприємство використовує свої ресурси для забезпечення поточної діяльності.

Ще одним важливим показником є коефіцієнт завантаження оборотних коштів, який дозволяє оцінити, в якій мірі підприємство використовує свої оборотні кошти для фінансування поточних витрат і виробничих процесів.

Оцінка цього показника допомагає зрозуміти, чи є у підприємства достатньо обігових коштів для покриття своїх зобов'язань у короткостроковій перспективі.

Не менша важливість аналізу рентабельності оборотних коштів, оскільки цей показник дозволяє оцінити, скільки прибутку генерується на кожну одиницю використаних оборотних активів. Це безпосередньо впливає на ефективність використання ресурсів підприємства та його здатність генерувати прибуток. Абсолютне і відносне вивільнення оборотних коштів є ще одними важливими індикаторами, які дозволяють оцінити, наскільки ефективно підприємство звільняє кошти для подальших інвестицій чи покриття інших фінансових потреб [35, с. 178].

Для оцінки ефективності використання оборотних коштів проводиться аналіз фінансової звітності з використанням ряду ключових показників. Основними з них є [28, с. 190]:

- коефіцієнт обертання оборотних коштів: цей показник визначається як відношення обсягу реалізації продукції до середньорічної суми оборотних активів. Він свідчить про те, як ефективно підприємство використовує свої оборотні активи для генерації доходу.

- тривалість обертання оборотних коштів (в днях): цей показник розраховується шляхом ділення тривалості планового періоду (360 днів) на коефіцієнт обертання. Він відображає середній час, необхідний для того, щоб оборотні кошти були перетворені на виручку, що допомагає оцінити швидкість обігу капіталу.

- коефіцієнт завантаження оборотних коштів: це значення, обернене до коефіцієнта обертання, що дозволяє зрозуміти, наскільки повно використовуються оборотні активи для фінансування поточної діяльності підприємства.

- рентабельність оборотних коштів (%): цей показник розраховується як співвідношення прибутку від звичайної діяльності до загальної суми оборотних активів. Він показує, який прибуток генерується на кожну гривню,

вкладену в оборотні активи, і дозволяє порівнювати ефективність використання оборотних коштів в різних періодах або між підприємствами.

Для ефективного аналізу оборотних активів підприємства в економічній літературі пропонуються різні підходи та напрямки. У таблиці 1.8 наведено основні напрями проведення економічного аналізу оборотних активів, які містяться в працях різних авторів. [41, с. 365].

Таблиця 1.8

Основні напрями аналізу оборотних активів

Автор	Напрями проведення економічного аналізу
Л. М. Драгун [21, с. 17]	Пропонується проводити оцінку ефективності використання оборотних коштів підприємства у двох основних напрямках:
	1) традиційний підхід, що включає аналіз абсолютних та відносних показників;
	2) традиційний підхід, що включає аналіз абсолютних та відносних показників.
	Такий підхід вважається оптимальним, адже дозволяє комплексно оцінити ліквідні активи завдяки використанню різних абсолютних і відносних показників.
І. О. Бланк [6, с. 254]	Рекомендується оцінювати оборотні активи за допомогою показників ділової активності, які допомагають з'ясувати швидкість обороту фінансових ресурсів підприємства, вкладених у поточні активи.
О. С. Поважний [40, с. 42]	Доцільно розраховувати рентабельність оборотних коштів як співвідношення між прибутком від реалізації продукції та обсягом оборотних активів.
Н.О. Окселекно [36, с. 311]	Пропонується виділяти такі групи фінансових коефіцієнтів: показники структури та стану оборотних активів; зведені показники ефективності оборотних активів (показники рентабельності); показники ділової активності; показники ліквідності;
А. В. Шегда [53, с. 146]	Серед показників, що відображають стан оборотних коштів, доцільно враховувати: коефіцієнт оборотності, тривалість одного циклу обороту, показник віддачі (рентабельності) оборотних коштів та обсяг вивільнення.
Л. А. Жмінська [20, с. 77]	Доцільно також виокремити показники ліквідності та ефективності. До ліквідних показників належать: співвідношення чистого оборотного капіталу до загальної суми активів, коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності,

Примітка. Складено автором

Таким чином, провівши аналіз вищевикладеного матеріалу, можна запропонувати наступну послідовність проведення аналізу оборотних активів за допомогою ряду коефіцієнтів [43, с. 159]:

1. Коефіцієнт оборотності оборотних активів розраховується як співвідношення чистого доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) до середнього значення оборотних активів компанії [21, с. 34]:

$$K_{об\ дз} = \frac{ЧД}{ОА}, \quad (1.1)$$

де, ЧД – чистий дохід від реалізації продукції; ОА – оборотні активи підприємства.

2. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості визначається через співвідношення чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середнього розміру дебіторської заборгованості [21, с. 34]:

$$K_{об\ дз} = \frac{ЧД}{ДЗ}, \quad (1.2)$$

де, ДЗ – середньорічні залишки дебіторської заборгованості.

3. Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів визначається як співвідношення між собівартістю реалізованої продукції (С) та середньою вартістю матеріальних запасів (МЗ) протягом року. Показник ілюструє швидкість обертання товарно-матеріальних запасів. [21, с. 34]:

$$K_{об\ мз} = \frac{С}{МЗ}, \quad (1.3)$$

4. Коефіцієнт оборотності основних засобів, або фондівддача, обчислюється як відношення чистого доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) (ЧД) до середньої річної вартості основних засобів (ОЗ). Цей показник відображає ефективність використання основних засобів підприємства і розраховується за формулою. [21, с. 35]:

$$K_{фв} = \frac{ЧД}{ОЗ}, \quad (1.4)$$

де, ОЗ – середньорічна вартість основних засобів.

5. Тривалість обігу оборотних активів визначається як співвідношення між тривалістю звітного періоду та коефіцієнтом оборотності оборотних активів. [21, с. 35]:

$$T_{об} = \frac{360}{Коб_{ОА}}, \quad (1.5)$$

6. Період погашення дебіторської заборгованості обчислюється шляхом ділення тривалості звітного періоду на коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості. [21, с. 35]:

$$T_{об} = \frac{360}{Коб_{ДЗ}}, \quad (1.6)$$

7. Коефіцієнт забезпеченості власним оборотним капіталом показує, яку частку в загальному обсязі оборотних активів становить власний оборотний капітал, і розраховується за формулою. [21, с. 35]:

$$T_{об} = \frac{ВOK}{ОА}, \quad (1.7)$$

де, ВOK – власний оборотний капітал.

8. Коефіцієнт покриття матеріальних запасів власними оборотними коштами. Цей показник демонструє, наскільки матеріальні запаси забезпечені власними ресурсами підприємства і не залежать від позикових коштів. [21, с. 36]:

$$КЗМС_{ВOK} = \frac{ВOK}{З}, \quad (1.8)$$

де, З - середньорічна вартість запасів підприємства;

Допустимим значенням є рівень коефіцієнта 60 – 80%. Певні джерела називають критичну величину – 50%.

9. Коефіцієнт рентабельності оборотних активів відображає обсяг прибутку, який припадає на кожну гривню оборотних активів, і визначається за формулою. [21, с. 36]:

$$P_{ОА} = \frac{ЧП}{ОА} * 100, \quad (1.9)$$

Де ЧП–величина чистого прибутку або збитку отриманого підприємством.

Для того щоб встановити, як саме окремий фактор впливає на результати, розглянемо методику факторного аналізу коефіцієнта оборотності оборотних активів. Цей підхід дасть змогу отримати глибше розуміння впливу різних факторів на результативний показник.

10. Розширена модель коефіцієнта оборотності оборотних коштів має вигляд [45, с. 145]:

$$KO_{OK} = \frac{ДР}{ВЗ+ДЗ+НВ+ГК+ГП+Т+IOA}, \quad (1.10)$$

де ВР – дохід від реалізації; ВЗ– виробничі запаси;

ДЗ – дебіторська заборгованість; НВ– незавершене виробництво;

ГК– грошові кошти;

ГН – готова продукція;

Т –товари;

IOA – інші оборотні

активи.

11. Коефіцієнт оборотності оборотних активів на початковий період визначається за формулою. [45, с. 145]:

$$KO_{OK_{ум2}} = \frac{ДР_3}{ВЗ+ДЗ+НВ+ГК+ГП+Т+IOA}, \quad (1.11)$$

12. Коефіцієнт оборотності оборотних активів визначається за умови, що виручка підприємства відповідає показникам звітного періоду, тоді як інші показники залишаються на рівні початкового періоду [45, с. 145]:

$$KO_{OK_{ум2}} = \frac{ДР_3}{ВЗ_3+ДЗ_п+НВ_п+ГК_п+Т_п+IOA_п}, \quad (1.12)$$

13. Коефіцієнт оборотності оборотних активів визначається при умові, що підприємство отримає виручку, обсяги запасів відповідатимуть показникам звітного періоду, а всі інші показники залишаться на рівні початкового періоду [45, с. 146]:

$$\text{Коок}_{\text{ум}3} = \frac{\text{ДР}_3}{\text{ВЗ}_3 + \text{ДЗ}_\text{п} + \text{НВ}_\text{п} + \text{ГК}_\text{п} + \text{Т}_\text{п} + \text{ІОА}_\text{п}}, \quad (1.13)$$

14. Коефіцієнт оборотності оборотних активів розраховується за умови, що підприємство отримає виручку, а обсяги запасів і дебіторської заборгованості залишаться на рівні звітнього періоду, тоді як інші показники залишатимуться на рівні початкового періоду [45, с. 146]:

$$\text{Коок}_{\text{ум}4} = \frac{\text{ДР}_3}{\text{ВЗ}_3 + \text{ДЗ}_\text{п} + \text{НВ}_3 + \text{ГК}_\text{п} + \text{Т}_\text{п} + \text{ІОА}_\text{п}}, \quad (1.14)$$

15. Коефіцієнт оборотності оборотних активів розраховується при умові, що підприємство отримає виручку, а обсяги запасів, дебіторської заборгованості та незавершеного виробництва залишаться на рівні звітнього періоду, в той час як інші показники зберігатимуться на рівні початкового періоду [45, с. 146]:

$$\text{Коок}_{\text{ум}5} = \frac{\text{ДР}_3}{\text{ВЗ}_3 + \text{ДЗ}_\text{п} + \text{НВ}_3 + \text{ГК}_\text{п} + \text{Т}_\text{п} + \text{ІОА}_\text{п}}, \quad (1.15)$$

16. Коефіцієнт оборотності оборотних активів розраховується за умови, що підприємство отримає виручку, а обсяги запасів, дебіторської заборгованості, незавершеного виробництва та грошових коштів відповідатимуть показникам звітнього періоду, тоді як інші показники залишатимуться на рівні початкового періоду [45, с. 147]:

$$\text{Коок}_{\text{ум}6} = \frac{\text{ДР}_3}{\text{ВЗ}_3 + \text{ДЗ}_\text{п} + \text{НВ}_3 + \text{ГК}_\text{п} + \text{Т}_\text{п} + \text{ІОА}_\text{п}}, \quad (1.16)$$

17. Коефіцієнт оборотності оборотних активів визначається при умові, що підприємство отримає виручку, а величини запасів, дебіторської заборгованості, незавершеного виробництва, грошових коштів та готової продукції відповідатимуть показникам звітнього періоду, в той час як величина товарів залишиться на рівні початкового періоду [45, с. 147]:

$$\text{Коок}_{\text{ум}7} = \frac{\text{ДР}_3}{\text{ВЗ}_3 + \text{ДЗ}_\text{п} + \text{НВ}_3 + \text{ГК}_\text{п} + \text{Т}_\text{п} + \text{ІОА}_\text{п}}, \quad (1.17)$$

18. Коефіцієнт оборотності оборотних активів за звітний період [45, с. 147]:

$$K_{\text{оок}_3} = \frac{ДР_3}{ВЗ_3 + ДЗ_п + НВ_3 + ГК_п + Т_п + ІОА_п}, \quad (1.18)$$

Аналіз поточних активів є важливим етапом у процесі прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Проте не менш важливим є проведення детального аналізу використання необоротних активів, оскільки вони становлять основу стабільної діяльності підприємства та є ключовим елементом його операційного процесу. Основною метою фінансового менеджменту щодо необоротних активів є забезпечення їх своєчасного оновлення та підвищення ефективності використання, що напряду впливає на конкурентоспроможність та прибутковість підприємства.

У рамках дослідження визначено сутність оборотних активів як фінансових ресурсів, які інвестуються у виробничі оборотні фонди та фонди обігу. Головним завданням таких активів є підтримка безперервності виробничих процесів та реалізація продукції, що є ключовим фактором нормальної діяльності підприємства. Оборотні активи забезпечують необхідний рівень ліквідності, що дозволяє підприємству оперативно реагувати на зміни ринкових умов. Проведено аналіз основних показників, що характеризують ефективність використання оборотних активів, зокрема їх обіговості, рентабельності та структури. Отримані результати підтверджують значення ефективного управління цими активами для досягнення фінансової стійкості підприємства.

Додатково, було розглянуто заходи, спрямовані на підвищення ефективності використання операційних необоротних активів. Зокрема, запропоновано впровадження стратегій, які дозволяють зменшити потребу у фінансуванні необоротних активів за рахунок оптимального використання власних фінансових ресурсів підприємства. Одним із ключових напрямів є скорочення зайвих витрат, пов'язаних з обслуговуванням активів, а також застосування сучасних технологій, які сприяють збільшенню продуктивності та зниженню витрат. Важливо зазначити, що модернізація обладнання, автоматизація виробничих процесів та впровадження інноваційних методів

управління дозволяють підприємству не лише зменшити витрати, але й підвищити загальну ефективність діяльності.

Крім того, використання методів економічного моделювання дозволяє підприємству оцінювати перспективи використання активів у довгостроковій перспективі та вчасно вносити необхідні корективи до фінансової політики. Завдяки цьому підприємство має можливість адаптуватися до змін зовнішнього середовища, зберігаючи при цьому фінансову стабільність. Важливим є також аналіз ключових фінансових показників, таких як рентабельність, ліквідність та фінансова стійкість, що допомагає визначати оптимальні напрями використання як оборотних, так і необоротних активів.

Таким чином, ефективне управління як оборотними, так і необоротними активами є основою стійкого розвитку підприємства. Раціональне використання активів дозволяє підвищити продуктивність, мінімізувати фінансові ризики та забезпечити стабільний фінансовий результат. Досягнення цих цілей можливе лише за умови впровадження системного підходу до управління активами, що враховує особливості діяльності підприємства, його ринкові позиції та фінансові можливості.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТОВ «РІВНЕ-БОРОШНО»

2.1. Загальноєкономічна характеристика підприємства ТОВ «Рівне-Борошно»

Історія ТОВ «Рівне-Борошно» розпочалася в 40-х роках минулого століття. У 1941-1942 роках на основі вже існуючого млина було засновано Державне підприємство «Заготзерно». Протягом 1967-1969 років на базі старого млина було надбудовано три додаткові виробничі поверхи на окремих самостійних колонах, а також зведено бункери для неочищеного зерна та склад безтарного зберігання борошна ємністю 500 тонн. У 1997 році підприємство перейшло у підпорядкування ВАТ «Рівненський КХП». І вже 29 березня 2001 року на базі ВАТ «Рівненський комбінат хлібопродуктів» було засновано Закрите акціонерне товариство «Рівне-Борошно». З 2012 року підприємство перейменоване на Приватне акціонерне товариство «Рівне-Борошно».

Рішення про ліквідацію ПРАТ «Рівне-Борошно» у зв'язку з реорганізацією шляхом перетворення на Товариство з обмеженою відповідальністю «Рівне-Борошно» було прийняте загальними зборами акціонерів 15 вересня 2017 року (протокол № 15-09/17) через те, що виконання обов'язків, визначених Законом України «Про акціонерні товариства», щодо обслуговування організаційно-правової форми ПРАТ «Рівне-Борошно» стало надзвичайно затратним.

Основу виробництва становлять три ключові напрями: заготівельна діяльність, борошномельне виробництво, а також фасування та відвантаження готової продукції.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Рівне-Борошно» є підприємницьким господарським товариством, яке підпорядковується зборам

акціонерів і створене відповідно до Конституції України, Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, законів «Про власність», «Про цінні папери і фондову біржу», «Про зовнішньоекономічну діяльність» та інших нормативно-правових актів.

Директор представляє компанію в усіх установах і організаціях, самостійно вирішує всі питання її діяльності, розпоряджається майном підприємства, укладає угоди, видає накази і розпорядження, які є обов'язковими для виконання всіма працівниками. Відповідно до трудового законодавства, він приймає на роботу та звільняє працівників, застосовує заходи заохочення, а також накладає дисциплінарні стягнення. Директор також відкриває банківські рахунки підприємства. У межах своїх повноважень він несе повну відповідальність за діяльність компанії, а також за збереження товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і іншого майна підприємства.

Аналіз основних показників діяльності ТОВ «Рівне-Борошно» буде здійснений на основі даних фінансової звітності за 2020-2023 роки (табл. 2.1). Цей аналіз дозволить оцінити ключові аспекти фінансової стабільності підприємства, зокрема динаміку обсягу реалізації продукції, витрати, прибуток, а також ефективність використання основних і оборотних активів. Вивчення цих показників дасть змогу оцінити зміни у фінансовому стані компанії, виявити тенденції, що мають вплив на її розвиток, а також визначити фактори, що сприяють або гальмують подальше зростання підприємства в умовах змінюваного економічного середовища.

З аналізу таблиці видно, що чистий дохід від реалізації продукції демонструє стабільне зростання протягом трьох років. У 2021 році цей показник становив 108484 тис. грн, а до 2023 року зріс до 116524 тис. грн, що відповідає темпам росту 105%. Це свідчить про ефективну реалізацію продукції та нарощування обсягів продажів.

Таблиця 2.1

Ключові техніко-економічні показники ТОВ «Рівне-Борошно»
за роки 2021-2023

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення			
				абсолютне, +/-		темп росту, %	
				2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	109484	111935	116534	2451	5589	102,3	105,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	90751	88652	90968	-2099	2406	97,7	102,7
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	1148	163	313	-976	150	14,2	192,6
Власний капітал, тис.грн.	39335	39387	39708	162	312	100,4	100,8
Поточні зобов'язання і забезпечення, тис.грн.	5445	5757	7464	312	1716	105,7	129,9
Середньооблікова чисельність працівників, чол.	424	435	453	11	9	102,5	102,0
Середньорічна вартість основних засобів	18134	18470	19276	536	707	103,0	103,8
Витати на оплату праці	19125	21915	23224	2770	1318	114,5	106,0
Середньомісячна заробітна плата	3,673	4,101	4,264	0,428	0,161	111,6	103,9
Продуктивність праці, тис.грн./чол.	251,0	248,3	256,8	-0,671	7,369	99,7	103,0
Фондовіддача, грн./грн.	6,03	5,98	6,05	-0,04	0,07	99,3	101,2
Фондомісткість, грн./грн.	0,18	0,18	0,18	0,0012	-0,002	100,7	98,8
Фондоозброєність, тис. грн./чол.	41,56	41,74	42,47	0,18	0,73	100,4	101,7

Примітка: розраховано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

Собівартість реалізованої продукції у 2022 році знизилася порівняно з 2021 роком на 2099 тис. грн, проте у 2023 році знову зросла на 2406 тис. грн. Темпи росту свідчать про коливання витрат на виробництво, що потребує подальшого контролю для оптимізації.

Чистий прибуток зазнав значних змін: після значного падіння у 2022 році він зріс у 2023 році на 150%, досягнувши 312 тис. грн. Це демонструє позитивну тенденцію до відновлення фінансової стійкості підприємства.

Власний капітал зріс на 312 тис. грн протягом аналізованого періоду, що вказує на посилення фінансової основи підприємства. Поточні зобов'язання зросли значно, особливо у 2023 році, де абсолютне відхилення склало 1716 тис. грн, що може свідчити про збільшення потреби в оборотних коштах.

Середньооблікова чисельність працівників поступово зростала, що свідчить про розширення виробничих потужностей. Середньорічна вартість основних засобів також демонструє позитивну динаміку зі зростанням на 707 тис. грн у 2023 році, що вказує на модернізацію та оновлення виробничої бази.

Витрати на оплату праці зросли на 1318 тис. грн у 2023 році, що відображає збільшення заробітних плат або залучення додаткового персоналу. Середньомісячна заробітна плата працівників зросла до 4263 грн у 2023 році, що відповідає темпам росту 104%.

Продуктивність праці також демонструє стабільне зростання, хоча темпи росту залишаються помірними. Фондоозброєність покращується, що свідчить про підвищення ефективності використання основних засобів, але фондоддача та фондомісткість залишаються майже на одному рівні, що вимагає подальшої уваги.

Загалом підприємство демонструє позитивні тенденції в основних економічних показниках, що свідчить про ефективне управління ресурсами, проте є необхідність у вдосконаленні процесів управління собівартістю продукції та ефективністю використання основних засобів.

2.2 Динамічний аналіз активів підприємства

Динамічний аналіз активів підприємства є важливим етапом оцінки його фінансового стану та ефективності використання ресурсів. Він дозволяє дослідити зміни у складі та структурі активів за певний період, визначити основні тенденції, а також оцінити вплив цих змін на загальну діяльність підприємства. Особливу увагу приділяють аналізу необоротних активів, зокрема основних засобів, адже їх раціональне використання значною мірою впливає на продуктивність і конкурентоспроможність підприємства. У цьому розділі проведено дослідження складу, структури та динаміки активів ТОВ «Рівне-Борошно» за 2021–2023 роки з метою виявлення ключових змін та їхнього впливу на господарську діяльність.

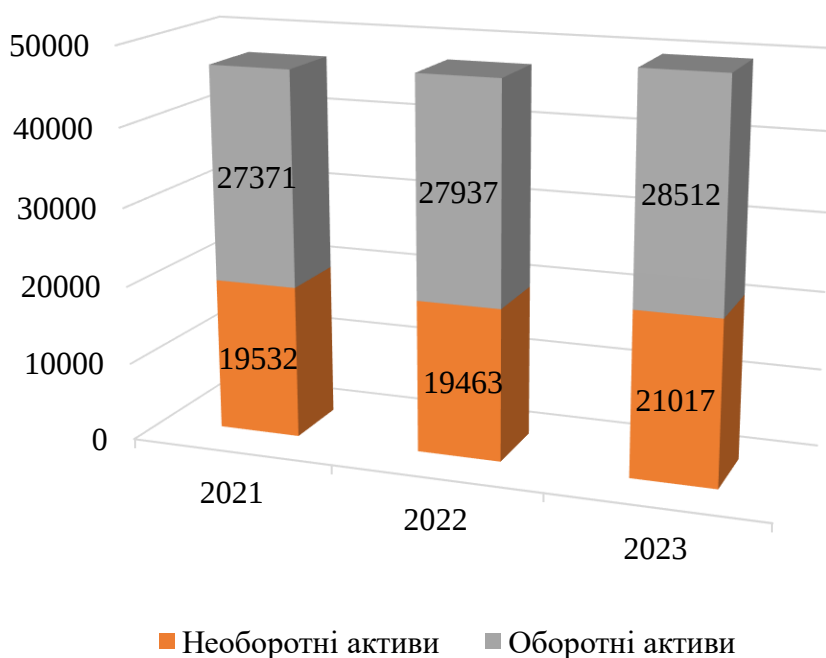

Рис. 2.1 Динаміка та структура активів ТОВ «Рівне-Борошно»
у 2021-2023 рр

Примітка: побудовано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

На ТОВ «Рівне-Борошно» (див. рис. 2.1) необоротні активи зосереджені виключно в основних засобах, які є ключовою складовою матеріально-

технічної бази підприємства. Їхня наявність і стан значною мірою впливають на рівень виробничої діяльності та забезпечують виконання господарських процесів.

Основні засоби відіграють важливу роль у формуванні потужностей підприємства та його здатності виконувати виробничі завдання. Зважаючи на це, для оцінки ефективності використання ресурсів було проведено аналіз динаміки показника «Основні засоби виробничого призначення». Дослідження показало, що цей показник дозволяє всебічно оцінити стан ресурсів і визначити напрями їх подальшого вдосконалення для підвищення продуктивності та економічної стійкості підприємства. Дані про динаміку та структуру основних засобів представлені у відповідній таблиці, що дозволяє оцінити тенденції та зробити висновки щодо ефективності управління основними засобами на ТОВ «Рівне-Борошно»

Таблиця 2.2

Аналіз складу та структури основних засобів ТОВ «Рівне-Борошно» тис. грн.

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення			
				абсолютне, +/-		темп росту, %	
				2021/ 2022	2022/ 2023	2021/ 2022	2022/ 2023
Основні засоби виробничого призначення:	19532	19464	21018	-68	100	1554	108
будівлі та споруди	7071	8378	10191	1307	118	1813	122
машини та обладнання	9096	7702	7897	-1394	85	195	103
транспортні засоби	2854	2847	2414	-7	100	-433	85
земельні ділянки	227	227	227	0	100	0	100
інші	285	311	289	26	109	-22	93

Примітка: розраховано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

У таблиці 2.2 наведено детальний аналіз складу та структури основних засобів ТОВ «Рівне-Борошно» за період 2021–2023 років. Цей аналіз відображає динаміку змін, які відбувалися у складі основних засобів

підприємства протягом вказаного періоду. Важливим є факт, що загальна вартість основних засобів виробничого призначення демонструє позитивну динаміку, збільшившись з 19 532 тис. грн у 2021 році до 21 018 тис. грн у 2023 році. Такий приріст, що становить 8%, свідчить про активізацію інвестиційної діяльності підприємства та підвищення уваги до оновлення матеріально-технічної бази. Зростання основних засобів також говорить про поступове впровадження нових технологій, модернізацію виробничих процесів та оновлення технічного оснащення, що є важливим для довгострокового розвитку.

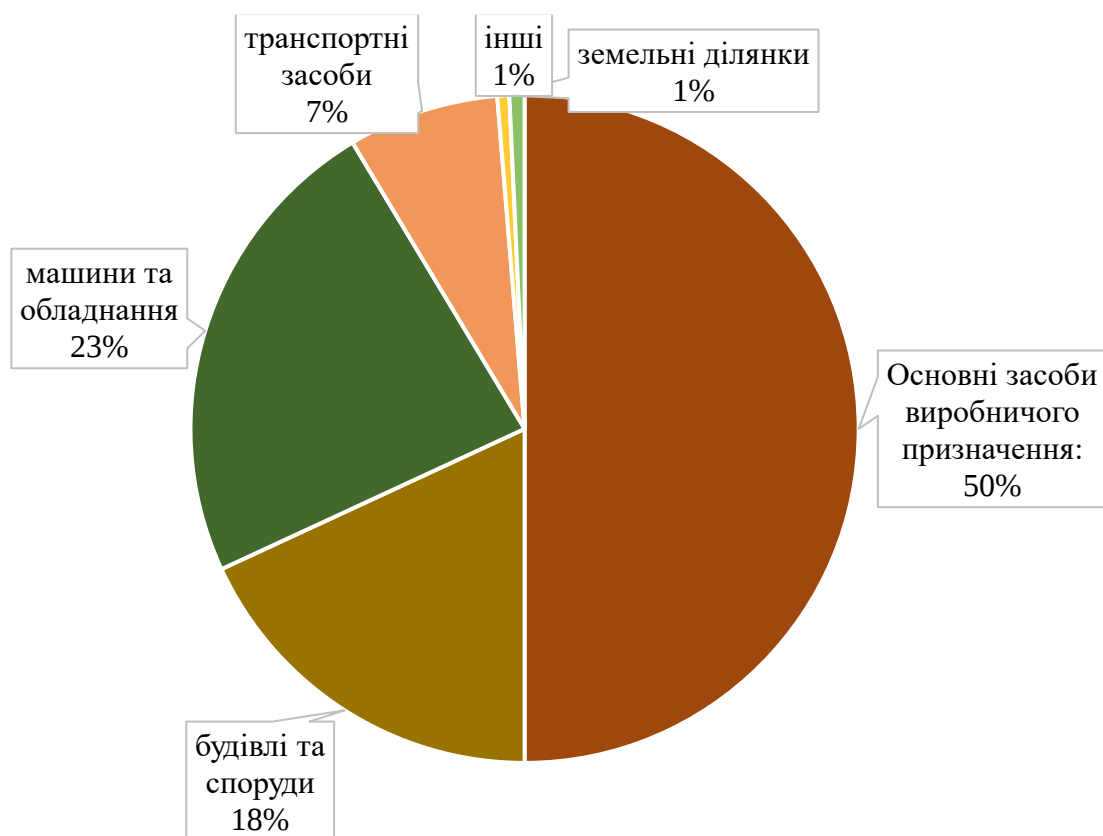

Рис. 2.2. Структура основних засобів ТОВ «Рівне-Борошно» у 2023 р, %

Примітка: побудовано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

Основний внесок у збільшення зробили будівлі та споруди, (див. рис. 2.2) вартість яких у 2023 році зросла на 1813 тис. грн порівняно з 2022 роком, що відповідає темпу зростання 122%. Машини та обладнання, навпаки, демонструють спад у 2022 році з незначним відновленням у 2023 році, що

вказує на необхідність оновлення або модернізації технічного оснащення. Інші категорії, такі як транспортні засоби та земельні ділянки, залишаються переважно стабільними. Зниження показників у деяких категоріях вимагає додаткової уваги до раціонального використання основних засобів.

Таблиця 2.3

Аналіз зміни складу та структури оборотних активів

ТОВ «Рівне-Борошно» тис. грн.

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення			
				абсолютне, +/-		темп росту, %	
				2021/ 2022	2022/ 2023	2021/ 2022	2022/ 2023
Запаси	13562	14519	12232	958	107	-2287	84
Виробничі запаси	10075	10941	10127	866	109	-814	93
Готова продукція	3487	3578	2420	91	103	-1158	68
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	12150	11924	15124	-226	98	3200	127
Дебіторська заборгованість розрахунками: з бюджетом	488	290	71	-198	59	-218	25
Інша поточна дебіторська заборгованість	307	132	127	-174	43	-5	96
Гроші та їх еквіваленти	865	1072	958	207	124	-114	89
Готівка	24	10	24	-14	43	14	230
Рахунки в банках	841	1062	933	220	126	-128	88
Оборотні активи усього	27371	27937	28513	566	102	575	102

Примітка: розраховано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

У таблиці 2.3 відображено динаміку змін оборотних активів ТОВ «Рівне-Борошно» за 2021–2023 роки. Загальний обсяг оборотних активів демонструє поступове зростання: з 27371 тис. грн у 2021 році до 28515 тис. грн у 2023 році, що свідчить про стабільну роботу підприємства, а темп приросту становить 102%. Однак запаси показали коливання, знизившись у 2023 році, що може

свідчити про оптимізацію або скорочення виробничих запасів. Подібна тенденція спостерігається у готовій продукції, обсяги якої у 2023 році зменшилися на 1158 тис. грн. Це може бути наслідком активного продажу або скорочення виробничих потужностей.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги суттєво зросла, досягнувши 127% у 2023 році, що свідчить про збільшення обсягів реалізації продукції з відстрочкою платежів. Це явище може позитивно впливати на обсяг продажів, але вимагає контролю, щоб уникнути ризику простроченої заборгованості. Натомість грошові кошти залишаються стабільними, демонструючи відносну фінансову стійкість підприємства.

Загалом, оборотні активи підприємства демонструють позитивну динаміку з невеликими ризиками, пов'язаними зі зниженням запасів та готової продукції. Графічне відображення структури та динаміки оборотних активів ТОВ «Рівне-Борошно» представлено на рисунку 2.3, що дозволяє візуалізувати основні зміни у складі активів за аналізований період.

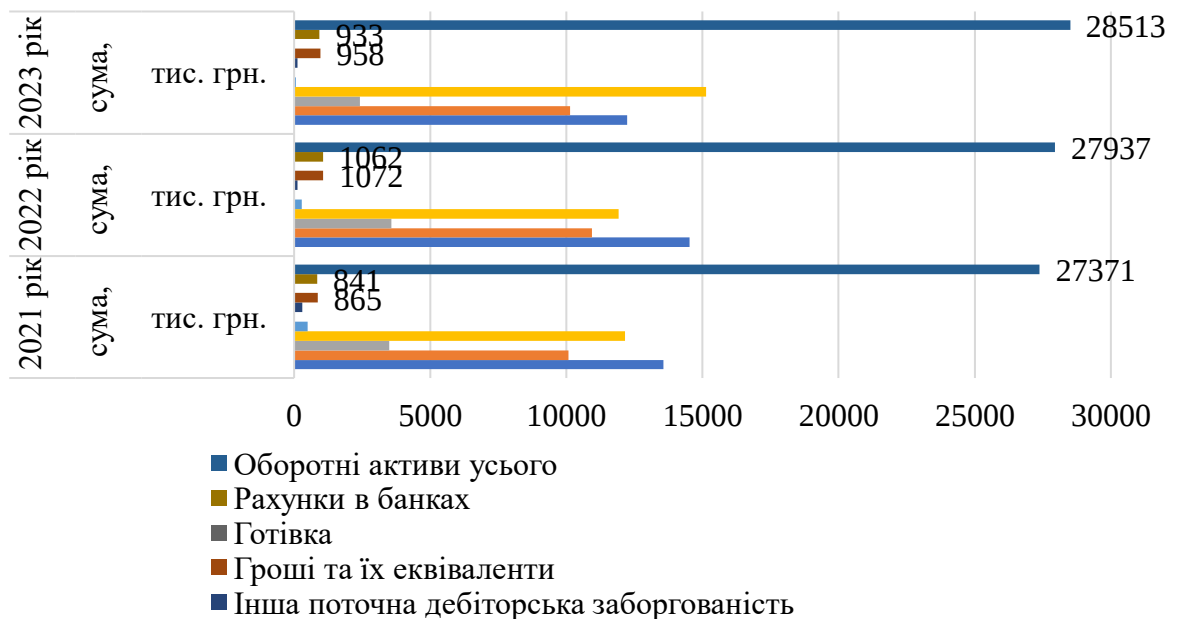

Рис. 2.3. Зміна структури оборотних ТОВ «Рівне-Борошно» у 2021-2023 рр.

Примітка: побудовано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

У результаті проведеного динамічного аналізу активів ТОВ «Рівне-Борошно» за 2021–2023 роки можна зробити висновок, що підприємство демонструє позитивну динаміку у своєму розвитку. Загальний обсяг активів поступово зростає, що є ознакою зміцнення фінансового стану і розширення виробничих можливостей. Структура активів характеризується значною часткою необоротних активів, представлених виключно основними засобами. Це свідчить про стабільність матеріально-технічної бази підприємства, яка є основою його виробничої діяльності. Збільшення середньорічної вартості основних засобів вказує на модернізацію та оновлення обладнання, що створює передумови для підвищення ефективності виробництва у майбутньому.

Оборотні активи підприємства зазнали певних змін, зокрема, було відзначено коливання запасів та готової продукції. Скорочення запасів у 2023 році може бути результатом оптимізації виробничих процесів або зменшення обсягів закупівель. Зниження обсягів готової продукції може свідчити як про її активний продаж, так і про можливе скорочення виробничих потужностей. Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги суттєво зросла за аналізований період, що вказує на активізацію реалізації продукції з відстрочкою платежів. Хоча це може сприяти збільшенню обсягів продажів, подібна динаміка потребує контролю для мінімізації ризику прострочених платежів. Водночас грошові кошти підприємства залишаються стабільними, що є ознакою його фінансової стійкості.

Загалом підприємство демонструє стабільність і позитивні тенденції в управлінні активами. Зростання основних засобів, розширення обсягів реалізації продукції та підтримання фінансової стійкості є сильними сторонами ТОВ «Рівне-Борошно». Водночас оптимізація запасів, підвищення продуктивності праці та раціональне управління дебіторською заборгованістю мають стати основними напрямками для вдосконалення діяльності підприємства у майбутньому. Це дозволить підвищити ефективність

використання ресурсів і забезпечити стійке зростання у довгостроковій перспективі.

2.3 Аналіз ефективності управління активами підприємства

Щоб запобігти кризовим явищам у виробничо-фінансовій діяльності, підприємство проводить аналіз ділової активності [33, с. 105]. Ділову активність підприємства можна розглядати з точки зору мобілізації внутрішніх ресурсів для економічного зростання та діяльності в зовнішньому економічному середовищі.

Внутрішня ділова активність відображається у зростанні економічного потенціалу підприємства або підвищенні ефективності його використання. Аналіз внутрішньої ділової активності проводиться як кількісно, так і якісно.

Кількісні параметри оцінки ділової активності представлені динамікою показників виробничо-фінансової діяльності, що характеризують зміни в обсягах виробництва та реалізації продукції, витратах підприємства та швидкості обороту коштів. Існує два підходи до кількісної оцінки та аналізу ділової активності [33, с. 105]:

- ступінь виконання плану за основними показниками, що забезпечують задані темпи їх зростання;
- рівень ефективності використання ресурсів.

Ділова активність підприємства у фінансовому аспекті головним чином відображається у швидкості обороту коштів. Її аналіз передбачає вивчення рівнів та динаміки коефіцієнтів оборотності, які визначаються як співвідношення чистого доходу від реалізації продукції до середньої за період величини активів або їх джерел.

Коефіцієнт оборотності вкладеного капіталу (коефіцієнт трансформації) демонструє швидкість обороту сукупного капіталу підприємства, тобто показує, скільки повних циклів виробництва та обігу проходить капітал за

період, генеруючи прибуток. Іншими словами, він показує, скільки одиниць доходу приносить кожна одиниця активів. У 2023 році цей показник продемонстрував поступове зростання оборотності капіталу.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу (коефіцієнт адекватності інвестування) вказує на те, наскільки обсяг діяльності підприємства забезпечується власними коштами. Розрахунок показав підвищення оборотності власного капіталу. У 2022-2023 роках відбулося зниження оборотності дебіторської заборгованості ТОВ «Рівне-Борошно», що свідчить про погіршення платіжної дисципліни покупців: несвоєчасне погашення боргів та збільшення продажів з відстрочкою платежу. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості зазвичай аналізують разом із оборотністю кредиторської заборгованості. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості показує швидкість розрахунків із постачальниками та іншими кредиторами, що забезпечують поточну діяльність підприємства.

Позитивним аспектом в аналізі фінансової діяльності є перевищення коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості над коефіцієнтом оборотності кредиторської заборгованості. Така ситуація свідчить про більш ефективну роботу підприємства з управління заборгованістю, адже підприємство швидше отримує кошти від боржників, ніж здійснює розрахунки з кредиторами. Однак у нашому випадку ситуація є зворотною — коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості перевищує дебіторську. Це вказує на наявність проблем у роботі з боржниками та збільшення обсягів комерційного кредитування, що може свідчити про слабку платіжну дисципліну клієнтів або про більш лояльні умови кредитування з боку підприємства, що, в свою чергу, може негативно впливати на його фінансову стійкість.

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів є важливим показником, який демонструє, скільки разів за рік підприємство поповнює свої матеріальні запаси. Збільшення цього коефіцієнта свідчить про те, що підприємство ефективніше використовує свої матеріальні ресурси, зменшуючи частку

неліквідних активів у структурі оборотних активів. Це є позитивною тенденцією, адже зменшення обсягів неліквідних активів дозволяє підприємству швидше перетворювати матеріальні запаси на грошові кошти, покращуючи ліквідність та підвищуючи загальну фінансову стійкість.

Коефіцієнт оборотності основних засобів, також відомий як фондівіддача, є показником ефективності використання основних засобів підприємства. Його зростання свідчить про підвищення ефективності використання основних активів у процесі господарської діяльності, а зниження, навпаки, є сигналом про неефективність у цьому напрямку. У випадку аналізованого підприємства зниження коефіцієнта фондівіддачі впродовж 2022-2023 років свідчить про негативну тенденцію у використанні основних засобів.

Таблиця 2.4

Узагальнюючі показники, які визначають показники оборотності активів та капіталу ТОВ «Рівне-Борошно» за 2020-2021 рр

Показники	2021	2022	2023	Відносні відхилення		Абсолютні відхилення	
				2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021
Коефіцієнт оборотності вкладеного капіталу (коефіцієнт трансформації)	2,1	2,3	2,5	0,2	0,2	9,52	8,7
Коефіцієнт оборотності власного капіталу (коефіцієнт адекватності інвестування)	7,6	8,1	8,6	0,5	0,5	6,58	6,17
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	6	6,5	7	0,5	0,5	8,33	7,69
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	10	12	15	2	3	20	25
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	6	7	8,5	1	1,5	16,67	21,43
Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	7,5	8	8,5	0,5	0,5	6,67	6,25

Примітка: розраховано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

У таблиці 2.4 представлено динаміку ключових коефіцієнтів оборотності ТОВ «Рівне-Борошно» за 2021–2023 роки. Всі показники демонструють позитивну тенденцію, що свідчить про покращення ефективності використання активів підприємства.

Коефіцієнт оборотності вкладеного капіталу зріс із 2,1 у 2021 році до 2,5 у 2023 році, що свідчить про підвищення ефективності використання всього капіталу підприємства для генерування доходу. Відносне зростання за 2023/2022 роки становить 8,7%, що є позитивною динамікою.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу також показує стабільне зростання, підвищившись із 7,6 у 2021 році до 8,6 у 2023 році. Це свідчить про збільшення ефективності використання власних коштів для забезпечення операційної діяльності. Відносне зростання за 2023/2022 роки становить 6,17%. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості зріс із 6,0 у 2021 році до 7,0 у 2023 році, що свідчить про покращення роботи з дебіторами. Це дозволяє підприємству швидше отримувати кошти за реалізовану продукцію, що позитивно впливає на ліквідність.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості продемонстрував найбільше зростання — з 10,0 у 2021 році до 15,0 у 2023 році. Це свідчить про те, що підприємство швидше розраховується зі своїми зобов'язаннями, що покращує фінансову дисципліну. Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів збільшився з 6,0 у 2021 році до 8,5 у 2023 році. Це свідчить про оптимізацію запасів і зменшення часу їх використання, що є важливим для підвищення ефективності виробничої діяльності. Коефіцієнт оборотності основних засобів зріс із 7,5 у 2021 році до 8,5 у 2023 році. Це вказує на покращення ефективності використання основних засобів для забезпечення виробничого процесу.

Загалом, підприємство демонструє стійке зростання ефективності управління активами, оборотними засобами та власним капіталом. Це є позитивним сигналом для інвесторів і свідчить про ефективність прийнятих

управлінських рішень. Для підтримання цієї динаміки підприємству варто продовжувати вдосконалювати управління оборотними активами, особливо дебіторською заборгованістю та матеріальними запасами.

Активи компанії можна оцінювати, виходячи з її коротко- та довгострокових перспектив. У короткостроковому плані оцінка фінансового стану підприємства базується на аналізі його ліквідності та платоспроможності, тобто здатності повністю і своєчасно погашати короткострокові зобов'язання. Поняття "ліквідність" передбачає можливість швидкого перетворення активів на грошові кошти. Ліквідність підприємства відображає його здатність конвертувати активи в гроші для покриття всіх необхідних платежів по мірі їх настання [33, с. 98].

Всі активи підприємства за ступенем ліквідності, тобто здатності і швидкості трансформації у грошові кошти, умовно поділяються на декілька груп [33, с. 100]:

1. Найбільш ліквідні активи (A1) — це грошові кошти підприємства, що знаходяться на поточних, валютних та інших рахунках, а також у касі, і короткострокові фінансові вкладення, зокрема цінні папери, які можна швидко використати для поточних платежів.

2. Швидкоореалізовані активи (A2), тобто активи, які потребують деякого часу для перетворення на грошові кошти, включають дебіторську заборгованість, очікувану до погашення протягом 12 місяців з дати звітності, та інші оборотні активи.

3. Повільно реалізовані активи (A3), які мають найменшу ліквідність, це запаси та витрати. Ліквідність цих активів залежить від своєчасності доставки, точності й швидкості оформлення банківських документів, швидкості платежів, попиту на товар, його якості, конкурентоспроможності, платоспроможності покупця, способу оплати тощо.

4. Важкореалізовані активи (A4) — активи, призначені для довготривалого використання у господарській діяльності підприємства. Ця

категорія може містити статті з першого розділу балансу «Необоротні активи».

Пасиви балансу класифікуються залежно від термінів погашення зобов'язань наступним чином [33, с. 101]:

1. Найбільш термінові зобов'язання (П1) — кредиторська заборгованість, позики працівникам та інші короткострокові зобов'язання.

2. Короткострокові пасиви (П2) — короткострокові банківські позики й інші кредити, які мають бути погашені протягом 12 місяців після дати звітності.

3. Довгострокові пасиви (П3) — довгострокові банківські кредити, позикові кошти та інші зобов'язання тривалого терміну.

4. Постійні пасиви (П4) — власний капітал підприємства, відображений у першому розділі балансу.

Коли оборотні активи компанії перевищують короткострокові зобов'язання, підприємство вважається ліквідним. Розділи 2 та 3 активів балансу містять дані, що характеризують величину поточних активів.

Інформація про короткострокові зобов'язання підприємства наведена в розділі III пасиву балансу. Як зазначалося раніше, аналіз ліквідності підприємства здійснюється через складання балансу ліквідності (табл. 2.3).

Для того, щоб визначити ліквідність балансу, необхідно порівняти результати кожної групи активів та пасивів. Баланс вважається абсолютно ліквідним, якщо виконуються умови [30, с. 68]:

Найбільш ліквідні активи $\geq$ Негайні пасиви $A1 \geq P1$;

Активи, що швидко реалізуються $\geq$ Короткострокові пасиви

$A2 \geq P2$; Активи, що реалізуються повільно $\geq$ Довгострокові пасиви

$A3 \geq P3$; Складнореалізовані активи $\leq$ Постійні пасиви $A4 \leq P4$

Із таблиці видно, що підприємство, яке розглядається, демонструє низький рівень ліквідності. У 2020 році виконувалась лише одна умова —

$A3 \geq P3$; у 2021 році були виконані дві умови — $A3 \geq P3$ і $A4 \leq P4$; у 2022-2023 роках знову виконувалась тільки умова $A3 \geq P3$.

Ліквідність підприємства можна швидко оцінити, використовуючи коефіцієнти ліквідності (табл. 2.4). Коефіцієнт абсолютної ліквідності (Кал) є найжорсткішим показником платоспроможності та ліквідності підприємства, який відображає, яку частину короткострокової заборгованості воно здатне погасити в поточний момент або найближчим часом. З теоретичної точки зору, вважається достатнім, якщо Кал не опускається нижче 0,2. Це означає, що підприємство може покрити свої короткострокові зобов'язання на 20%, і його платоспроможність оцінюється як прийнятна. У міжнародній практиці, в країнах зі стабільною економікою, достатнім вважається будь-яке позитивне значення цього коефіцієнта, навіть до 0,01.

Розрахунок цього коефіцієнта показав, що ТОВ «Рівне-Борошно» має нижчий, ніж нормативний рівень. У 2022 році значення цього коефіцієнта зменшилось порівняно з 2021 роком і продовжує знижуватись у 2023 році.

Коефіцієнт швидкої (або проміжної) ліквідності, відомий також як коефіцієнт кислотного тесту (К), дозволяє оцінити здатність підприємства погасити короткострокові борги у надзвичайних обставинах. Оптимальні значення цього показника знаходяться в межах 0,7-0,8.

Розрахунок показав, що коефіцієнт швидкої ліквідності нижчий від нормативного, що свідчить про обмежену можливість підприємства швидко покрити короткострокові зобов'язання в разі потреби. Лише у 2022 році значення розрахованого коефіцієнта відповідало нормативному рівню.

Узагальненим показником ліквідності є коефіцієнт поточної ліквідності (Кпл), відомий також як коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт покриття або коефіцієнт загальної платоспроможності.

Цей коефіцієнт відображає загальний рівень ліквідності підприємства та демонструє, наскільки поточні активи підприємства здатні покрити його поточні зобов'язання. Інакше кажучи, він показує, скільки одиниць поточних

активів припадає на одну одиницю поточних зобов'язань, що дозволяє оцінити здатність підприємства оперативно розраховуватися за короткостроковими боргами. Теоретично оптимальне значення цього показника має коливатися в межах від 1,5 до 2,5, що вказує на збалансований рівень ліквідності.

Занадто високе значення коефіцієнта, натомість, може свідчити про накопичення надмірних виробничих запасів, заповнені склади готової продукції або надмірне збільшення дебіторської заборгованості, що, своєю чергою, вказує на уповільнення обороту капіталу та нераціональне використання ресурсів.

У нашому випадку (див. табл. 2.5) коефіцієнт поточної ліквідності є дещо нижчим за рекомендований нормативний рівень, однак його поступове підвищення з 2021 року вказує на позитивну динаміку та зниження ризику неплатоспроможності, що свідчить про певне поліпшення ліквідності та здатність підприємства краще забезпечувати свої зобов'язання в короткостроковій перспективі.

Таблиця 2.5

Аналіз показників ліквідності балансу ТОВ «Рівне-Борошно» за період 2020-2023 років

Актив	2021	2022	2023	Пасив	2021	2022	2023
Активи з максимальною ліквідністю	7346	4334	1433	Термінові пасиви	12732	19129	4006
Швидко-реалізовані активи	17157	45925	43211	Поточні пасиви	40203	47191	61803
Активи, що реалізуються поступово	28309	16681	26115	Довгострокові зобов'язання	425	18674	18551
Важкореалізовані активи	24737	47241	46898	Постійні зобов'язання	24189	29187	33297
Баланс	77549	114181	117657	Баланс	77549	114181	117657

Примітка: розраховано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

У таблиці 2.5 представлено аналіз показників ліквідності балансу ТОВ «Рівне-Борошно» за період 2020–2023 років. За вказаний період спостерігається значне скорочення активів із максимальною ліквідністю, які зменшилися з 7346 тис. грн у 2021 році до 1433 тис. грн у 2023 році. Швидко реалізовані активи демонструють нестабільну динаміку: їхній обсяг суттєво зріс у 2022 році до 45 925 тис. грн, але зменшився до 43 211 тис. грн у 2023 році. Активи, що реалізуються поступово, мають тенденцію до зростання, досягнувши 26 115 тис. грн у 2023 році, що свідчить про збільшення довгострокових вкладень. У пасивах підприємства відзначається значне зменшення термінових пасивів, які скоротилися з 12 732 тис. грн у 2021 році до 4006 тис. грн у 2023 році, що може свідчити про покращення платоспроможності підприємства. Загальний баланс компанії демонструє зростання, досягнувши 117 657 тис. грн у 2023 році, що свідчить про поступове зміцнення фінансового стану.

У таблиці 2.6 представлено динаміку відносних показників ліквідності ТОВ «Рівне-Борошно» за 2020–2023 роки.

Таблиця 2.6

Відносні показники ліквідності ТОВ «Рівне-Борошно» за 2020-2023 рр

Показник	2021	2022	2023	Абсолютні відхилення, тис. грн		Відносні відхилення, %	
				2022-2021	2023-2022	2022-2021	2023-2022
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (Кал)	0,14	0,065	0,022	-0,07	-0,043	33,85	146,67
Коефіцієнт швидкої (проміжної, суворой) ліквідності	0,46	0,76	0,68	0,3	-0,08	89,47	138,78
Коефіцієнт поточної ліквідності (Кпл)	1,03	1,06	1,08	0,03	0,02	101,89	117,39

Примітка: розраховано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

Дані свідчать про поступове зниження коефіцієнта абсолютної ліквідності, який зменшився з 0,14 у 2021 році до 0,022 у 2023 році. Водночас коефіцієнт швидкої ліквідності демонструє нестабільність, зокрема зростання до 0,76 у 2022 році та незначне зменшення до 0,68 у 2023 році. Коефіцієнт поточної ліквідності, навпаки, має стабільну позитивну динаміку, досягнувши 1,08 у 2023 році. Це свідчить про поступове покращення здатності підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання. Підвищення цього показника є важливим індикатором фінансової стабільності та ефективності управління оборотними коштами. Воно демонструє, що підприємство стає більш платоспроможним, а його фінансовий стан є стійкішим.

Крім того, це може свідчити про оптимізацію структури активів, що дозволяє підприємству ефективніше використовувати свої ресурси для виконання зобов'язань перед кредиторами та постачальниками. Поступове покращення здатності покривати короткострокові зобов'язання також є важливим чинником для підтримки довіри з боку партнерів і сприяє зміцненню його позицій на ринку.

Згідно рисунку 2.4 зображено динаміку показників ліквідності ТОВ «Рівне-Борошно» за період 2020–2023 років. Графік демонструє поступове зниження коефіцієнта абсолютної ліквідності, що вказує на зменшення частки грошових коштів у структурі активів. Водночас коефіцієнт поточної ліквідності зберігає стабільну тенденцію до зростання, що свідчить про покращення здатності підприємства покривати короткострокові зобов'язання. Коефіцієнт швидкої ліквідності демонструє нестабільність, зокрема коливання між 2021 та 2023 роками.

Однією з ключових характеристик фінансового стану підприємства є його стійкість у фінансовому плані. Даний показник відображає платоспроможність, що ґрунтується на збалансованості власних і залучених ресурсів, незалежності від випадкових змін ринкових умов та партнерів, довірі

з боку кредиторів та інвесторів, а також рівні залежності від них, що дозволяє отримувати прибуток для самофінансування [21, с. 50].

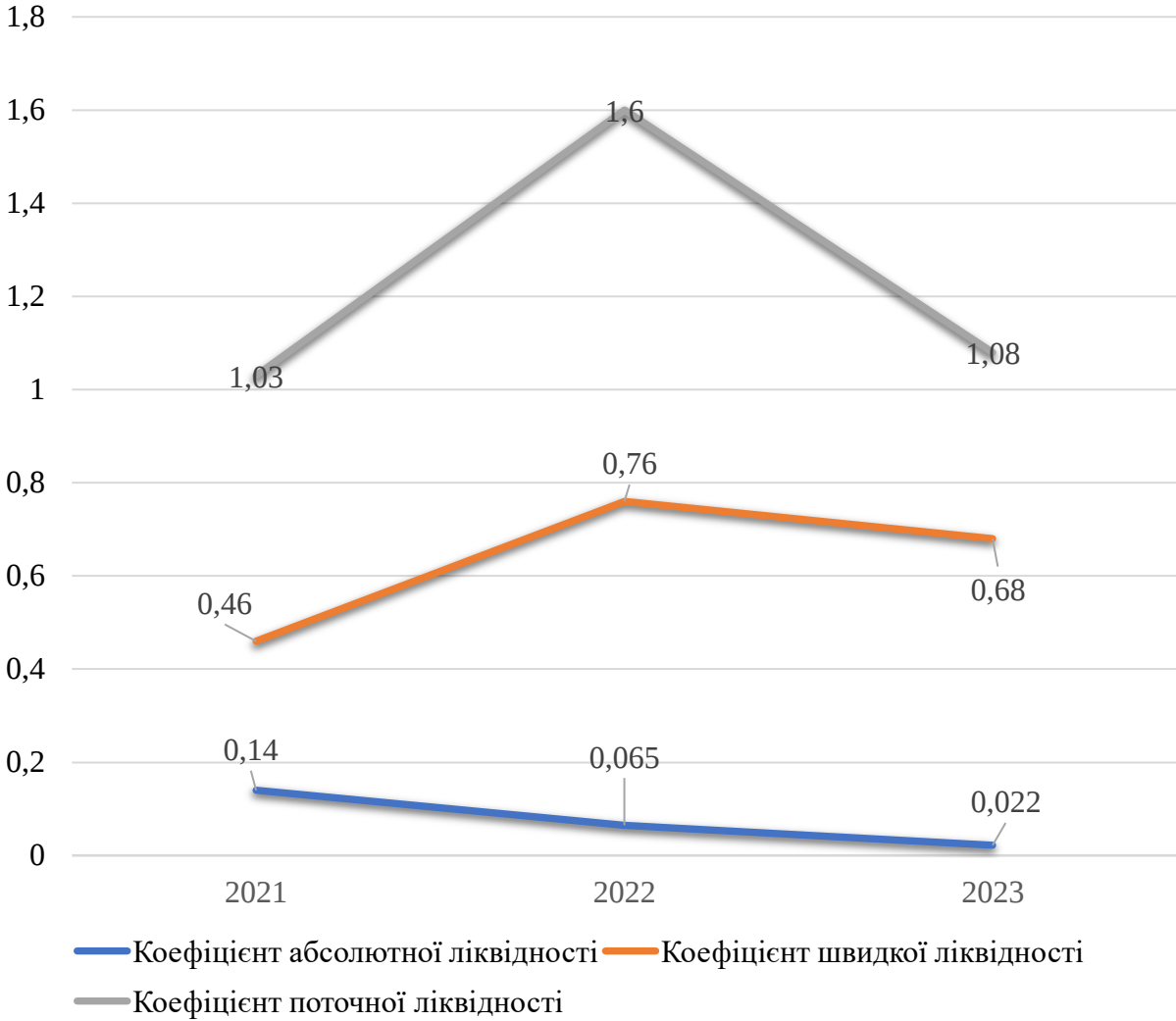

Рис. 2.4 Динаміка показників ліквідності підприємства ТОВ «Рівне-Борошно» за 2020-2023 роки

Примітка: побудовано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості показує, що лише деякі з них відповідають нормативним значенням. Коефіцієнти автономії та фінансової залежності відображають рівень залежності підприємства від позичених коштів.

Частка власного капіталу, що використовується для фінансування поточної діяльності, протягом 2020-2023 років поступово зростає з 0,37 до

0,47, що перевищує нормативне значення 0,4. Частка оборотних активів, яка фінансується за рахунок власного капіталу, залишається нижчою за нормативне значення $>0,1$.

Негативні результати показав розрахунок коефіцієнта фінансової стійкості та коефіцієнта фінансового ризику. У 2023 році на 1 грн залученого капіталу припадало 0,39 грн власного капіталу, що є нижчим за нормативне значення більше 1,0.

Розрахунки коефіцієнтів поточних і довгострокових зобов'язань показали, що ці показники відповідають нормативам. З аналізу значень видно, що більшість зобов'язань підприємства складається з поточних.

Позитивною є ситуація з коефіцієнтом співвідношення необоротних активів і власних коштів, що відображає стабільну фінансову стійкість підприємства. Протягом періоду 2020-2023 років цей коефіцієнт стабільно перевищував нормативне значення $>0,5$, що вказує на те, що підприємство здатне покривати значну частину необоротних активів за рахунок власних коштів. Це є показником фінансової незалежності, оскільки високий коефіцієнт демонструє, що підприємство не залежить від зовнішніх позик для фінансування своїх довгострокових активів, забезпечуючи собі стабільну основу для подальшого розвитку.

Окрім системи коефіцієнтів, для фінансової стійкості важливим є наявність надлишку чи дефіциту джерел для формування запасів.

Аналіз абсолютної фінансової стійкості вказує на нестачу власних оборотних коштів і довгострокових джерел для формування запасів. Загальна сума джерел для формування запасів протягом 2020-2023 років поступово зростала,.

Незважаючи на позитивні зміни, підприємству слід розробити заходи для подальшої стабілізації ситуації, зокрема скоротити поточні зобов'язання, збільшити джерела власного капіталу, а також залучити додаткові довгострокові ресурси, спрямовані на розширення виробництва.

Таблиця 2.7

Аналіз показників рентабельності активів ТОВ «Рівне – Борошно» за
2020-2023 рр, %

Показник	2021	2022	2023	Абсолютні відхилення, %	
				2022- 2021	2023- 2022
Рентабельність капіталу за чистим прибутком	7,81	4,02	3,22	-3,79	-0,80
Рентабельність активів за прибутком від звичайної діяльності	8,31	5,10	3,82	-3,21	-1,28
Рентабельність власного капіталу	25,04	15,71	11,36	-9,33	-4,35
Рентабельність виробничих фондів	2,53	12,80	8,25	10,27	-4,55
Рентабельність основних засобів	27,99	10,85	8,38	-17,14	-2,47
Рентабельність необоротних активів	26,18	10,38	8,22	-15,80	-2,16
Рентабельність оборотних активів	11,13	6,55	5,30	-4,58	-1,25

Примітка: розраховано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

Рентабельність (див. табл. 2.7) капіталу за чистим прибутком демонструє значну волатильність. У 2020 році цей показник був низьким — 1,34%, у 2021 році зріс до 7,81%, що є суттєвим приростом. Однак у 2022 році він знизився до 4,02%, а в 2023 році зменшився ще більше до 3,22%. У відносному вираженні приріст у 2023 році порівняно з 2020 роком становить 1,88%, що свідчить про певні труднощі в утриманні стабільного рівня рентабельності за чистим прибутком.

Рентабельність активів за прибутком від звичайної діяльності має подібну динаміку. У 2020 році вона становила 1,86%, у 2021 році різко зросла до 8,31%, але потім поступово знижувалася до 5,10% у 2022 році і до 3,82% у 2023 році. Абсолютне відхилення за весь період складає 1,96%, що вказує на слабкий загальний приріст цього показника.

Рентабельність власного капіталу демонструє найкращі результати серед інших показників. У 2020 році вона становила 5,22%, у 2021 році піднялася до 25,04%, але у 2022 році впала до 15,71%, а у 2023 році трохи відновилася до 11,36%. Загальний приріст за весь період складає 6,14%, що свідчить про певну стійкість цього показника, хоча і зі значними коливаннями.

Рентабельність виробничих фондів у 2020 році становила 2,92%, після чого у 2021 році зменшилася до 2,53%. Надалі у 2022 році вона різко зросла до 12,88%, але у 2023 році знизилася до 8,35%. У відносному вираженні приріст за період 2023-2020 років склав 5,43%.

Рентабельність основних засобів у 2020 році дорівнювала 4,42%, після чого зростала до 29,79% у 2021 році, однак зменшилася до 18,03% у 2022 році і до 10,36% у 2023 році. Абсолютне зростання за період 2023-2020 років становить 5,94%, що свідчить про ефективніше використання основних засобів, хоча у 2022 і 2023 роках спостерігався спад.

Рентабельність необоротних активів продемонструвала позитивну динаміку: з 4,25% у 2020 році до 13,02% у 2023 році. Відносне зростання за період 2023-2020 років становило 8,77%, що є позитивним сигналом щодо управління необоротними активами.

Рентабельність оборотних активів у 2020 році становила 1,95%, у 2021 році значно зросла до 11,13%, але в 2022 році знизилася до 6,55% і ще більше — до 5,30% у 2023 році. Загальний приріст за весь період складає 3,35%, однак спостерігається негативна динаміка в останні роки.

Окрім наведених вище показників, одним із ключових економічних показників, що відображає ефективність діяльності підприємств, є рентабельність. Показники рентабельності демонструють загальну ефективність роботи підприємства, а саме прибутковість у різних сферах діяльності (виробничій, підприємницькій, інвестиційній) та рівень окупності витрат. Їх розмір вказує на співвідношення отриманого ефекту до використаних або наявних ресурсів. Таким чином, показники

рентабельності застосовуються для оцінки діяльності підприємства, а також є інструментом в інвестиційній політиці та процесі ціноутворення.

Для виявлення та запобігання потенційним ризикам, які можуть загрожувати підприємству як ззовні, так і зсередини, розроблені системи раннього попередження. Вони здатні ідентифікувати та аналізувати інформацію про приховані обставини, що у разі реалізації можуть створити загрози для підприємства або призвести до втрати потенційних можливостей [19, с. 10].

Існують різні групи моделей для оцінки ймовірності банкрутства, серед яких виділяють експертні, економіко-математичні, штучні інтелектуальні системи та метод оцінки фінансового стану. До економіко-математичних моделей належать дискримінантний та кластерний аналіз, а також імітаційне моделювання. Найчастіше для прогнозування ймовірності банкрутства підприємств використовується дискримінантний аналіз. Цей підхід базується на створенні дискримінантної функції та обчисленні інтегрального показника, який дозволяє з високою точністю визначити фінансовий стан підприємства та оцінити ймовірність його банкрутства.

Серед західних моделей оцінки ймовірності банкрутства виділяють моделі Альтмана, Спрінгейта, Бівера, Таффлера і Тішоу, Ліса, які були розроблені з урахуванням особливостей функціонування підприємств у зарубіжних країнах. Відсутність адаптації цих моделей до фінансових умов вітчизняних підприємств створює певні труднощі при інтерпретації їх результатів. Розглянемо деякі з них. [19, с. 12].

Так, в п'ятифакторній моделі Е. Альтмана використовуються п'ять показників, які характеризують різні аспекти фінансового стану підприємства:

$$Z = 1,2 X_1 + 1,4 X_2 + 3,3 X_3 + 0,6 X_4 + 0,999 X_5,$$

де X_1 – власний оборотний капітал / всього активів;
 X_2 – нерозподілений прибуток / всього активів;

X_3 – прибуток до виплати відсотків / всього активів; X_4 – ринкова вартість власного капіталу зобов'язання; X_5 – чистий дохід / всього активів.

Для визначення ймовірності банкрутства слід порівнювати отримане значення Z -показника з його критичним значенням (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Шкала для оцінки фінансового стану ТОВ «Рівне – Борошно за моделлю Альтмана:

Значення Z -показника	Ймовірність банкрутства
1,8	Дуже висока
1,81–2,6	Висока
2,61–2,9	Низька
2,91–3	Дуже низька

Примітка: розраховано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

Розрахунок ймовірності банкрутства за моделлю Альтмана наведено в таблиці 2.9. Згідно з отриманими показниками, розрахованими за цією моделлю, ймовірність банкрутства є дуже низькою.

Модель Таффлера і Тішоу враховує сучасний фінансовий стан підприємств, орієнтуючись на поточні значення фінансових показників:

$$Z = 0,53 X_1 + 0,13 X_2 + 0,18 X_3 + 0,16 X_4$$

де X_1 – операційний прибуток / короткострокові зобов'язання; X_2 – оборотні активи / сума зобов'язань;

X_3 – короткострокові зобов'язання / сума активів; X_4 – чистий дохід / сума активів.

При $Z > 0,3$ ймовірність банкрутства низька, а при $Z < 0,2$ висока.

Розрахунок даного показника проведено в табл. 2.11

Розрахунок показав, що згідно моделі Таффлера і Тішоу ймовірність банкрутства ТОВ «Рівне-Борошно» теж низька, так як за 2020-2023 роки

показник Z більше 0,3.

Розрахунок за моделлю Таффлера і Тішоу також показав низьку ймовірність банкрутства ТОВ «Рівне-Борошно», оскільки за період 2020-2023 років значення показника Z перевищувало 0,3.

Отже, комплексний та детальний аналіз фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «Рівне-Борошно» надає можливість дійти висновку, що не всі розраховані коефіцієнти відповідають прийнятим нормативним значенням та демонструють позитивні результати. Попри те, що за результатами моделей Альтмана (див. табл. 2.9), а також Таффлера і Тішоу (див. табл. 2.10) ймовірність банкрутства підприємства є відносно низькою, компанії необхідно приділяти більше уваги поліпшенню ключових показників, щоб досягти максимально стійкого фінансового стану. Це дозволить зміцнити платоспроможність, підвищити фінансову стабільність і забезпечити впевнене становище на ринку. Підприємству варто розглянути можливості оптимізації операційних процесів, підвищення ефективності управління активами та збільшення прибутковості.

Таблиця 2.9

Оцінка ймовірності банкрутства ТОВ «Рівне-Борошно»
згідно моделі Альтмана

Показники	2021	2022	2023	Абсолютні відхилення		Відносні відхилення, %	
				2022-2021	2023-2022	2022/2021	2023/2022
1	2	3	4	5	6	7	8
Активи, тис. грн.	77549	114181	117657	36632,00	3476,00	147,24	103,04
Власні оборотні кошти, тис. грн.	54413	70002	71385	15589,00	1383,00	128,65	101,98
Нерозподілений прибуток, тис. грн.	14724	19757	24074	5033,00	4317,00	134,18	121,85
Прибуток перед сплатою відсотків, тис. грн.	14724	19757	24074	5033,00	4317,00	134,18	121,85

продовження табл.2.9

1	2	3	4	5	6	7	8
Ринкова оцінка власного капіталу, тис. грн.	24189	29187	33297	4998,00	4110,00	120,66	114,08
Загальна сума зобов'язань, тис. грн.	52945	66748	66147	13803,00	-601,00	126,07	99,10
Чистий дохід	173674	202216	277481	28542,00	75265,00	116,43	137,22
Показник X1	0,84	0,74	0,73	–	–	–	–
Показник X2	0,27	0,24	0,29	–	–	–	–
Показник X3	0,63	0,57	0,68	–	–	–	–
Показник X4	0,27	0,26	0,30	–	–	–	–
Показник X5	2,24	1,77	2,36	–	–	–	–
Показник Z	4,25	3,58	4,35	-0,67	0,77	84,33	121,43

Примітка: розраховано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

Таблиця 2.9 представляє оцінку ймовірності банкрутства ТОВ «Рівне-Борошно» за моделлю Альтмана за період 2021–2023 років. Відзначено стабільне зростання активів підприємства, які у 2023 році досягли 117657 тис. грн, що на 103,04% більше порівняно з 2022 роком

Власні оборотні кошти також демонструють зростання, досягнувши у 2023 році 71385 тис. грн, що свідчить про покращення ліквідності. Ключовий показник Z-моделі Альтмана у 2023 році становить 4,35, що свідчить про низьку ймовірність банкрутства підприємства. Таким чином, аналіз підтверджує фінансову стабільність та позитивну динаміку розвитку ТОВ «Рівне-Борошно».

Таблиця 2.10 відображає оцінку ймовірності банкрутства ТОВ «Рівне-Борошно» за моделлю Тафлера і Тішоу за період 2021–2023 років. Активи підприємства стабільно зростають, досягнувши 117657 тис. грн у 2023 році, що свідчить про фінансове зміцнення.

Таблиця 2.10

Оцінка ймовірності банкрутства ТОВ «Рівне-Борошно» згідно моделі
Таффлера і Тішоу

Показники	2021	2022	2023	Абсолютні відхилення		Відносні відхилення, %	
				2022-2021	2023-2022	2022/2021	2023/2022
Активи, тис. грн.	77549	114181	117657	36632	3476	147,24	103,04
Операційний прибуток	15881	12798	14291	-3083	1493	80,59	111,67
Оборотні активи	54413	70002	71385	15589	1383	128,65	101,98
Зобов'язання, тис. грн.	52945	66748	66147	13803	-601	126,07	99,10
Короткострокові зобов'язання	52935	66320	65809	13385	-511	125,29	99,23
Чистий дохід	173674	202216	277481	28542	75265	116,43	137,22
Показник X1	0,16	0,10	0,12	–	–	–	–
Показник X2	0,13	0,14	0,14	–	–	–	–
Показник X3	0,12	0,10	0,10	–	–	–	–
Показник X4	0,36	0,28	0,38	–	–	–	–
Показник Z	0,77	0,63	0,73	-0,15	0,11	80,97	117,06

Примітка: розраховано на основі даних звітності підприємства (Додаток А-В)

Оборотні активи також демонструють позитивну динаміку, зокрема, у 2023 році їх значення склало 71385 тис. грн. Показник Z у 2023 році становить 0,88, що вказує на покращення фінансової стійкості та зниження ризиків банкрутства.

Далі розглянемо джерела фінансування оборотних активів ТОВ «Рівне-Борошно» Вибір джерел покриття змінної частини оборотних активів визначає одну з чотирьох стратегій фінансування [34, с. 112]:

- 1) Агресивна стратегія
- 2) Консервативна стратегія
- 3) Компромісна стратегія

4) Ідеальна стратегія

Визначимо тип фінансової політики активів і розрахуємо співвідношення власного та позикового капіталу, що відповідає обраному підходу до фінансування. Моделі представлення з наступними позначеннями: НА — необоротні активи, ОА — оборотні активи, КЗ — короткострокові зобов'язання, ПЧ — постійна частина оборотних активів, ЗЧ — змінна частина оборотних активів, ВК — власний капітал, ДП — довгострокові пасиви, ДЗ — довгострокові зобов'язання, ПЗ — поточні зобов'язання.

Агресивна стратегія фінансування оборотних активів характеризується високою питомою вагою поточних активів у загальній структурі активів і тривалим оборотним періодом. Підприємство має значні грошові запаси, великий обсяг сировини та готової продукції, а також підвищену дебіторську заборгованість для стимулювання клієнтів. Така модель підходить компаніям, які не відчують проблем із залученням короткострокових кредитів.

Ознаками агресивної політики є збільшення короткострокової заборгованості, особливо короткострокових кредитів банків (понад 50% у загальній структурі пасивів). Агресивна модель фінансування представлена в таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Агресивна стратегія фінансування оборотних активів ТОВ «Рівне-Борошно»

Активи	Сума тис. грн	Джерела фінансування
Необоротні активи (НА)	16648,5	Власний капітал (ВК)
Постійна частина оборотних активів (ПЧ)	35199,5	
Змінна частина оборотних активів (ЗЧ)	65809	Довгострокові зобов'язання (ДЗ)
		Поточні зобов'язання (ПЗ)

Консервативна модель фінансування оборотних активів орієнтована на контрольоване зростання поточних активів і стабільну господарську ситуацію. Вона базується на прогнозованих обсягах продажу, чітких термінах надходження коштів і платежів, а також регламентованих запасах із коротким періодом їх обороту.

Головною перевагою цієї моделі є високий рівень рентабельності активів завдяки оптимізації використання ресурсів. Це дозволяє забезпечити стабільні фінансові результати за передбачуваних умов діяльності. Однак недоліком є ризик неплатоспроможності у разі невідповідності між термінами надходжень і виплат, що може призвести до фінансових труднощів при затримках платежів від контрагентів.

Загалом, модель підходить для підприємств із передбачуваним ринковим середовищем, але потребує постійного контролю ліквідності.

Схематично консервативна модель фінансування оборотних активів зображена в таблиці 2.12. Вона відображає співвідношення між довгостроковими джерелами фінансування та короткостроковими активами.

Таблиця 2.12

Консервативна стратегія фінансування оборотних активів
ТОВ «Рівне-Борошно»

Активи	Сума тис. грн	Джерела фінансування
Необоротні активи (НА)	16648,5	Власний капітал (ВК)
Постійна частина оборотних активів (ПЧ)	25924	
Змінна частина оборотних активів (ЗЧ)	9275,5	Довгострокові зобов'язання (ДЗ)

Схематично компромісну стратегію можна зобразити наступним чином (табл. 2.13):

Таблиця 2.13

Компромісна стратегія фінансування оборотних активів
ТОВ «Рівне-Борошно»

Активи	Сума тис. грн	Джерела фінансування
Необоротні активи (НА)	16648,5	Власний капітал (ВК)
Постійна частина оборотних активів (ПЧ)	25924	
Змінна частина оборотних активів (ЗЧ)	75084,5	Довгострокові зобов'язання (ДЗ)
		Поточні зобов'язання (ПЗ)

Розглянемо основні ознаки та результати застосування агресивної, консервативної та компромісної політик фінансування оборотних активів, що представлені в таблиці 2.14.

Таблиця 2.14

Ознаки та результати агресивної, консервативної та компромісної стратегії
фінансування активів ТОВ «Рівне – Борошно»

Показник	Агресивна стратегія	Консервативна стратегія	Компромісна стратегія
Виручка від реалізації, грн.	277 481	277 481	277 481
Чистий прибуток, грн.	3 783	3 783	3 783
Оборотні активи, грн.	101 009	35 200	101008,5
Необоротні активи, грн.	16 649	16 649	16648,5
Загальна сума активів, грн.	117 657	51 848	117 657
Питома вага ОА у загальній сумі усіх активів, %	85,85	67,89	85,85
Економічна рентабельність активів, %	3,22	7,30	3,22

На основі даних у таблиці 2.14 можна помітити, що агресивна політика здатна знизити ризик технологічного банкрутства, однак вона не забезпечує підвищену економічну рентабельність активів. Якщо підприємство прагне

обмежити зростання оборотних активів, намагаючись зменшити їхню частку у структурі загальних активів, це свідчить про застосування консервативної політики.

Компромісна політика фінансування оборотних активів займає середню позицію. В оптимальній моделі компромісної політики економічна віддача, ризик банкрутства та період обороту активів утримуються на середньому рівні. Відмінною рисою компромісної політики є частка короткострокових банківських позик. Ця модель може застосовуватися у будь-якій короткостроковій стратегії управління боргом.

Тип обраної стратегії фінансування оборотних активів визначає основні підходи до формування капіталу підприємства.

Характерною ознакою агресивної стратегії є орієнтація на фінансування оборотних активів переважно за рахунок позикових коштів. У структурі пасивів домінує короткостроковий кредит. Підприємства, які дотримуються цієї стратегії, стикаються з підвищеним фінансовим ризиком через високу частку позикових коштів та матеріальних цінностей у загальній структурі капіталу.

Консервативна стратегія, навпаки, передбачає фінансування капіталу переважно за рахунок власних коштів та довгострокових джерел. Такі підприємства мають високу фінансову стабільність, однак через відмову від позикового капіталу можуть обмежувати темпи свого розвитку, особливо в періоди сприятливих умов на кредитному ринку, що ускладнює можливість розширення активів.

Підприємства з компромісною стратегією використовують змішане фінансування, де капітал формується як за рахунок власних, так і позикових коштів у різних пропорціях. Згідно з цим методом, необоротні активи, постійна частина оборотних активів та половина змінної частини поточних активів фінансуються за рахунок власного і довгострокового позикового

капіталу, тоді як інша половина змінної частини оборотних активів покривається короткостроковими позиковими ресурсами.

Окрім цих моделей, Ковальов В.В. пропонує так звану ідеальну стратегію фінансування оборотних активів. У цьому випадку поняття «ідеальна» не означає обов'язкову мету, а радше збалансоване співвідношення активів та джерел фінансування. Згідно з цією стратегією, оборотний капітал дорівнює короткостроковим зобов'язанням, що означає нульовий чистий оборотний капітал (табл. 2.15).

Таблиця 2.15

Ідеальна стратегія фінансування оборотних активів
ТОВ «Рівне-Борошно»

Активи	Сума тис. грн	Джерела фінансування
Необоротні активи (НА)	51848	Власний капітал (ВК)
		Довгострокові зобов'язання (ДЗ)
Оборотні активи (ОА)	65809	Поточні зобов'язання (ПЗ)

У реальних умовах ідеальна стратегія фінансування оборотних активів зустрічається рідко. Вона також є найризикованішою з точки зору ліквідності.

Аналізуючи ефективність управління активами ТОВ «Рівне-Борошно», можна побачити перевищення дебіторської заборгованості над кредиторською, що вказує на вилучення коштів з обігу. Це може створити потребу в залученні додаткових банківських кредитів та позик для підтримки поточної виробничо-господарської діяльності підприємства.

Спостерігається також погіршення платіжної дисципліни покупців, які не своєчасно погашають заборгованість і збільшують обсяг продажів з відстрочкою платежу. Однак, підприємство покращило свою розрахунково-

платіжну дисципліну у відносинах із постачальниками, бюджетом, позабюджетними фондами, персоналом та іншими кредиторами.

Аналіз показує, що ТОВ «Рівне-Борошно» використовує консервативний підхід, стримуючи зростання поточних активів, що призводить до низької питомої ваги поточних активів у загальній сумі активів та скорочення періоду їх обороту. Таку політику обирають підприємства в умовах визначеності — коли відомі обсяги продажів, строки надходжень і платежів, необхідний обсяг запасів та їх використання, або ж у разі необхідності суворої економії.

Отже, ТОВ «Рівне-Борошно» веде ефективну господарську діяльність, але водночас стикається з труднощами у формуванні власних фінансових ресурсів.

РОЗДІЛ 3

ПОКРАЩЕННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ

ТОВ «РІВНЕ- БОРОШНО»

3.1 Основні напрями підвищення ефективності управління активами ТОВ «Рівне- Борошно»

Сучасні підприємства, такі як ТОВ «Рівне-Борошно», які прагнуть залишатися конкурентоспроможними в умовах глобалізації та економічної нестабільності, стикаються з необхідністю впровадження інновацій, спрямованих на зниження витрат та підвищення ефективності управління активами. Одним із найбільш значущих напрямків оптимізації є використання енергоефективних рішень, що дозволяють не лише скоротити витрати на енергоресурси, але й забезпечити стабільну роботу підприємства в умовах енергетичної кризи.

У сучасних умовах постійного зростання цін на газ, вугілля та інші традиційні джерела енергії, вважаємо за необхідне звернути увагу на альтернативні джерела енергії як ключовий елемент стратегії розвитку підприємства. Використання теплових насосів та сонячних панелей, на нашу думку, є ефективним рішенням. Це не лише допоможе скоротити витрати, а й забезпечить екологічну відповідальність і стійкість до зовнішніх ризиків, таких як перебої в енергопостачанні або чергове зростання цін на паливо.

Впровадження таких технологій на підприємствах, наприклад, у ТОВ «Рівне-Борошно», дозволить значно знизити вплив на довкілля. Це не лише сприятиме покращенню іміджу компанії, а й відкриє нові перспективи для співпраці з екологічно орієнтованими партнерами.

В умовах сучасної конкуренції та постійних змін у зовнішньому середовищі підприємства важливо впроваджувати заходи, спрямовані на підвищення ефективності управління активами. Стратегія управління

активами є основою для забезпечення стійкого розвитку підприємства, тому пропонуємо звернути увагу на наступні аспекти (див.рис.3.1):

Рис. 3.1 Основні заходи управління необоротними та оборотними активами ТОВ «Рівне-Борошно»

Ми пропонуємо здійснити комплекс заходів, спрямованих на підвищення ефективності виробництва ТОВ «Рівне-Борошно». Одним із ключових напрямків є модернізація технічного обладнання та засобів праці. Застарілі механізми варто замінити на сучасні енергоефективні машини, що дозволить знизити витрати енергії та підвищити продуктивність. Для цього пропонується провести аудит існуючого обладнання, визначити застарілі елементи та шукати можливості фінансування через гранти чи державні програми.

Наступне, що хочемо запропонувати, це збільшення терміну експлуатації устаткування. Регулярне технічне обслуговування та моніторинг стану обладнання забезпечать його довговічність. Рекомендуємо впровадити графік планового обслуговування та навчити персонал правилам експлуатації.

Також важливим є удосконалення системи організації та управління виробничими процесами. Для цього пропонуємо запровадити сучасну ERP-систему, яка автоматизує управління виробництвом. Додатково, залучення зовнішніх консультантів допоможе виявити слабкі місця та оптимізувати існуючі процеси.

Серед інших пропозицій – пошук методів зниження витрат на сировину та матеріали. Це можна досягти шляхом впровадження системи контролю витрат та вивчення можливості використання альтернативної сировини без втрати якості продукції.

Також варто звернути увагу і запропонувати прискорення обробки матеріалів та поліпшення забезпечення виробництва необхідними ресурсами. Для цього доцільно впровадити систему «just-in-time», що мінімізує складські запаси та зменшує простой. Укладання довгострокових договорів із постачальниками дозволить забезпечити стабільність поставок і уникнути перебоїв у роботі.

З метою покращення структури основних засобів доцільно було б провести заміну/ оновлення наступних видів обладнання:

1. Автоматизованої лінії для фасування борошна. Це обладнання дозволить значно прискорити процес фасування продукції, підвищити точність дозування, зменшити втрати сировини та знизити потребу у ручній праці. Автоматизація фасування сприятиме підвищенню продуктивності та зменшенню витрат на оплату праці.

2. Сучасного млина з підвищеною енергоефективністю. Нові моделі млинів забезпечують вищу якість помелу борошна при значно меншому споживанні електроенергії. Висока ефективність роботи таких млинів дозволяє збільшити обсяги виробництва без додаткових витрат на енергоресурси.

3. Системи автоматизованого контролю якості. Встановлення такого обладнання дозволить у реальному часі контролювати якість продукції на різних етапах виробництва, що знизить ризик випуску неякісної продукції та мінімізує повернення товару від клієнтів.

4. Транспортно-логістичного обладнання. Придбання автоматичних конвеєрів для транспортування сировини та готової продукції значно зменшить час обробки матеріалів, а також оптимізує складські процеси.

5. Енергозберігаючих компресорів та системи вентиляції. Такі установки сприятимуть зменшенню витрат на енергоресурси, покращать умови праці співробітників і дозволять дотримуватися екологічних стандартів.

Впровадження цих заходів забезпечить підвищення конкурентоспроможності підприємства, покращення його фінансових показників, зокрема прибутковості, і сприятиме його довгостроковому розвитку на ринку.

Пропоновані рекомендації позитивно вплинуть на ефективність управління активами підприємства та сприятимуть ефективному використанню ресурсів, підвищенню продуктивності і підвищенню конкурентоспроможності.

Слід детально розглянути можливість впровадження теплових насосів і сонячних панелей на підприємстві ТОВ «Рівне-Борошно». У цьому контексті важливо проаналізувати їхні технічні характеристики, економічну доцільність та перспективи інтеграції в існуючу систему енергозабезпечення.

Також вважаємо за необхідне приділити особливу увагу питанню забезпечення стабільної роботи заводу під час блекаутів, оскільки це є критичним для безперервності виробничих процесів. На нашу думку, реалізація цих заходів сприятиме оптимізації витрат, скороченню операційних витрат на енергоресурси, підвищенню енергоефективності підприємства та його адаптації до сучасних викликів.

Такі технології забезпечують не лише зниження операційних витрат, але й підвищення рівня автономності підприємства, що є надзвичайно важливим у контексті частих енергетичних криз.

Пропонуємо звернути увагу на теплові насоси як сучасну технологію, що дозволяє ефективно використовувати тепло із зовнішнього середовища, такого як повітря або ґрунт, і перетворювати його на корисну енергію. На нашу думку, це ідеальне рішення для опалення виробничих і адміністративних приміщень, підігріву води та забезпечення стабільної температури в технологічних процесах.

Вважаємо, що впровадження такої системи дозволить значно зменшити залежність підприємства від традиційних джерел енергії, зокрема газу чи вугілля. Це стає особливо важливим у періоди нестабільності енергопостачання.

Необхідно також наголосити, що теплові насоси є надзвичайно ефективними у використанні енергії: для виробництва 3–4 кВт тепла вони споживають лише 1 кВт електроенергії. На нашу думку, це робить їх одним із найкращих рішень для підвищення енергоефективності та економічної вигоди підприємству.

Сонячні панелі, у свою чергу, забезпечать підприємство екологічно чистою енергією, що стає особливо актуальним у контексті сучасних тенденцій екологізації виробництва. Їх можна використовувати для живлення технологічного обладнання, освітлення приміщень, а також для підзарядки акумуляторних систем, які забезпечують роботу підприємства в умовах перебоїв з енергопостачанням. Інтеграція сонячних панелей у виробничий процес дозволяє суттєво скоротити витрати на електроенергію завдяки використанню відновлюваних джерел енергії. Крім того, вони відкривають можливість для зменшення впливу на довкілля, що підвищує екологічний імідж підприємства і створює додаткові переваги в умовах конкуренції.

Таким чином, впровадження теплових насосів і сонячних панелей є стратегічно важливим рішенням для ТОВ «Рівне-Борошно», яке дозволить знизити операційні витрати, забезпечити енергоефективність виробничих процесів і створити стійку основу для розвитку підприємства в довгостроковій перспективі.

Доцільно розглянути впровадження теплових насосів і сонячних панелей на підприємстві ТОВ «Рівне-Борошно» як важливий крок для досягнення низки ключових результатів, що позитивно вплинуть на фінансову стабільність та екологічну відповідальність компанії. Нижче наведено детальний опис очікуваних ефектів:

1. Зменшення витрат на енергоресурси. Завдяки використанню теплових насосів очікується суттєве скорочення витрат на опалення приміщень. Зокрема, прогнозується зниження витрат на опалення до 50% порівняно з використанням традиційних джерел енергії, таких як газ чи вугілля. Сонячні панелі, у свою чергу, сприятимуть скороченню рахунків за електроенергію на 40–60%, що особливо важливо для підприємства в умовах нестабільності цін на енергоресурси та частих блекаутів. Загалом це дозволить оптимізувати операційні витрати та спрямувати вивільнені кошти на інші напрями розвитку.

2. Економічна ефективність та швидка окупність. Впровадження сучасних технологій дозволяє забезпечити суттєву економію вже в перший рік роботи систем. Очікується, що загальний обсяг заощаджень становитиме понад 30 000 євро на рік. Враховуючи стабільне зростання цін на викопне паливо та електроенергію, економія щороку зростатиме, збільшуючи рентабельність впровадження цих рішень. Завдяки цьому підприємство зможе окупити інвестиції у встановлення теплових насосів і сонячних панелей протягом 3–5 років, залежно від обсягу енергоспоживання.

3. Екологічна відповідальність та репутаційний ефект. Одним із важливих результатів впровадження таких рішень є зменшення викидів вуглекислого газу (CO_2), що досягається за рахунок відмови від викопного палива та переходу до використання відновлюваних джерел енергії. Це сприятиме покращенню екологічного іміджу ТОВ «Рівне-Борошно» серед партнерів і клієнтів, які дедалі більше орієнтуються на екологічність і сталий розвиток виробництва. У сучасних умовах екологічна відповідальність стає не лише моральним зобов'язанням, а й важливим конкурентним фактором, що допомагає компаніям зміцнити свої позиції на ринку.

Таким чином, запровадження енергоефективних рішень забезпечить ТОВ «Рівне-Борошно» фінансову стабільність, покращить його екологічні показники та зміцнить репутацію підприємства як інноваційного та екологічно відповідального гравця у своїй галузі.

3.2 Обґрунтування ефективності впровадження енергоефективних технологій на підприємстві

Модернізація виробничих потужностей є одним із ключових напрямків підвищення ефективності діяльності підприємств у сучасних умовах. Для ТОВ «Рівне-Борошно», яке працює в галузі харчової промисловості, стабільність виробничих процесів та економія на енергоресурсах відіграють

вирішальну роль у підтриманні конкурентоспроможності та фінансової стійкості. Тому впровадження сучасних технологій, таких як теплові насоси та сонячні панелі, є стратегічно важливим кроком на шляху до оптимізації управління активами підприємства.

Основною метою такого підходу є зниження залежності від традиційних джерел енергії, таких як газ чи електрика з централізованих джерел, що постійно дорожчають. Альтернативні джерела енергії, зокрема використання тепла зовнішнього середовища та сонячної енергії, дозволяють не лише суттєво зменшити витрати, а й забезпечити безперебійну роботу підприємства навіть у періоди енергетичних криз або блекаутів.

Далі буде детально розглянуто процес закупівлі обладнання, необхідних ресурсів, організації монтажних робіт та оцінки витрат, які дозволять ТОВ «Рівне-Борошно» досягти максимального економічного ефекту та покращити свої виробничі показники.

Для оптимізації опалення приміщень та підтримання стабільної температури в технологічних процесах пропонується встановлення теплових насосів типу "повітря-вода". Вони працюють шляхом використання теплової енергії зовнішнього повітря, перетворюючи її на корисну енергію для обігріву. Це є одним із найбільш економічно вигідних рішень, оскільки такі системи не потребують дорогих бурильних робіт, на відміну від геотермальних насосів.

У процесі модернізації виробничих потужностей ТОВ «Рівне-Борошно» важливим етапом є вибір надійних постачальників обладнання. Це рішення безпосередньо вплине на якість та ефективність впроваджених систем, термін їхньої експлуатації, а також на фінансові витрати підприємства. Для забезпечення максимальної вигоди та довговічності роботи, було проаналізовано кілька провідних виробників теплових насосів та сонячних панелей.

У таблиці 3.1 наведено перелік потенційних постачальників із зазначенням їхньої вартості, ключових переваг і недоліків. Після детального

аналізу буде обрано постачальника, який найкраще відповідає потребам підприємства за співвідношенням ціни, якості та функціональності. Цей вибір спрямований на оптимізацію витрат та підвищення ефективності виробництва.

Таблиця 3.1

Аналіз постачальників обладнання для ТОВ «Рівне-Борошно»

Постачальник	Ціна за одиницю	Переваги	Недоліки
Daikin	23 000 євро	Висока енергоефективність; довговічність; надійна сервісна підтримка.	Вища ціна порівняно з іншими брендами.
Mitsubishi Electric	22 000 євро	Відмінна якість; низький рівень шуму; адаптація до холодного клімату.	Довший термін поставки обладнання через високий попит.
Viessmann	20 000 євро	Компактний дизайн; легкість встановлення; гарна репутація в Європі.	Деяко нижча енергоефективність у порівнянні з Daikin чи Mitsubishi.
Huawei Solar	300 євро (панель 400 Вт)	Висока ефективність сонячних панелей; доступна ціна; довговічність до 25 років.	Обмежена кількість локальних сервісних центрів.
SunPower	350 євро (панель 400 Вт)	Найвища ефективність серед конкурентів; відмінна гарантія (25 років).	Найвища вартість серед аналогів; складність у постачанні великих партій через географічні обмеження.

Для впровадження модернізації виробничих потужностей ТОВ «Рівне-Борошно» було ретельно проаналізовано потенційних постачальників обладнання. Основна мета — вибір таких виробників, які забезпечать оптимальне співвідношення ціни, якості та довговічності, враховуючи потреби підприємства у високій енергоефективності та надійності систем.

Після аналізу різних постачальників було вирішено зупинити вибір на Mitsubishi Electric з таких причин:

Оптимальна ціна: тепловий насос Mitsubishi Electric вартістю 22 000 євро за одиницю має найкраще співвідношення ціни та якості серед аналогічних моделей.

Адаптація до холодного клімату: обладнання цього виробника ефективно працює навіть при низьких температурах, що є важливим фактором для Рівненської області.

Тиха робота: теплові насоси Mitsubishi Electric вирізняються низьким рівнем шуму, що зменшує дискомфорт для працівників у промисловому середовищі.

Гарна репутація: компанія має тривалу історію на ринку та відома своєю надійністю й довговічністю обладнання, що гарантує безперебійну роботу систем упродовж багатьох років.

Сонячні панелі: Huawei Solar. Для забезпечення підприємства електроенергією обрано сонячні панелі Huawei Solar. Основними причинами такого вибору стали:

Доступна ціна: панелі Huawei Solar мають вартість 300 євро за одиницю потужністю 400 Вт, що робить їх більш вигідними у порівнянні з іншими постачальниками, зокрема SunPower.

Висока ефективність: ці панелі демонструють відмінну продуктивність і підходять для роботи у помірному кліматі Рівненської області.

Довговічність: термін служби панелей до 25 років забезпечує стабільну експлуатацію без необхідності часткої заміни, що є фінансово вигідним рішенням для підприємства.

Вибір постачальників Mitsubishi Electric для теплових насосів і Huawei Solar для сонячних панелей є найкращим варіантом для ТОВ «Рівне-Борошно». Обладнання цих виробників забезпечує баланс між якістю, ціною та ефективністю, що дозволить підприємству зменшити витрати на енергоресурси, підвищити стабільність роботи та оптимізувати управління активами.

Вважаю, що окрім закупівлі теплових насосів і сонячних панелей, для забезпечення ефективного функціонування системи необхідно також придбати інвертори та акумуляторні батареї. Ці компоненти є важливими

елементами енергетичної системи, які забезпечують інтеграцію сонячних панелей у виробничий процес та гарантують стабільну роботу підприємства навіть у випадках перебоїв із зовнішнім енергопостачанням.

Функції інверторів та акумуляторів:

1. Інвертори:

Забезпечують перетворення постійного струму, який генерують сонячні панелі, у змінний струм, що використовується для живлення обладнання підприємства. Гарантують стабільність електропостачання, навіть якщо відбуваються перепади напруги.

2. Акумуляторні батареї:

Дозволяють накопичувати надлишкову електроенергію, вироблену сонячними панелями, для використання в години підвищеного навантаження чи під час відключення зовнішнього енергопостачання. Забезпечують автономну роботу системи протягом декількох годин у разі блекауту.

Вартість обладнання: загальна вартість інверторів та акумуляторних батарей для проекту оцінюється в 50 000 євро.

Переведення у гривні. При курсі євро 45 грн вартість обладнання у гривневому еквіваленті становить: $50\,000 \times 45 = 2\,250\,000$ грн.

Значення додаткового обладнання

1. Забезпечення стабільності системи: Інвертори гарантують безперебійну роботу системи, забезпечуючи стабільну напругу для живлення всього обладнання.

2. Енергетична автономність: Акумулятори дозволяють підприємству працювати навіть у випадках тривалих блекаутів, забезпечуючи критичні процеси та безпеку збереження продукції.

3. Оптимізація використання електроенергії: Зібрана надлишкова енергія може використовуватися в періоди пікового навантаження, що знижує залежність від зовнішнього постачання енергії.

Додаткові витрати на інвертори та акумуляторні батареї в розмірі 2 250 000 грн є обґрунтованою інвестицією, яка забезпечить надійність та енергонезалежність підприємства ТОВ «Рівне-Борошно». Ці компоненти підвищують ефективність роботи сонячних панелей, гарантують стабільну роботу обладнання та зменшують ризики.

Вважаємо, що процес впровадження теплових насосів і сонячних панелей на підприємстві ТОВ «Рівне-Борошно» варто розглядати як поетапну діяльність, яка сприяє ефективній інтеграції обладнання у виробничі процеси. Загальна тривалість реалізації проекту, яка становить 4–5 місяців, дозволяє в стислі строки досягти значних змін у системі енергозабезпечення заводу. Деталізація кожного етапу наведена у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Етапи впровадження та тривалість робіт для ТОВ «Рівне-Борошно»

Етап впровадження	Опис робіт	Тривалість
1. Підготовчий етап	Аналіз технічних умов та проектування.	1 місяць
	Підготовка приміщень для розміщення теплових насосів (вентиляція, доступ до води).	
	Огляд даху або прилеглої території для встановлення конструкцій сонячних панелей.	
2. Монтаж обладнання	Встановлення теплових насосів, підключення до системи опалення та проведення базового тестування.	2 місяці
	Монтаж сонячних панелей на кріплення, підключення до інверторів і акумуляторів.	
3. Фінальне тестування	Перевірка роботи систем у різних режимах (ефективність теплових насосів і сонячних панелей).	1 місяць
	Навчання персоналу обслуговуванню обладнання, моніторингу роботи та усуненню можливих неполадок.	
Загальний термін впровадження		4-5 місяців

Для реалізації проекту з модернізації виробничих потужностей ТОВ «Рівне-Борошно» було визначено потребу в установці двох теплових насосів типу "повітря-вода". Вибрано обладнання виробника Mitsubishi Electric, яке відрізняється високою енергоефективністю, надійністю та

оптимальним співвідношенням ціни і якості. Вартість одного теплового насоса становить 22 000 євро, а загальна вартість двох насосів – 44 000 євро.

При середньому курсі євро 45 грн вартість теплових насосів у гривневому еквіваленті складає 1 980 000 грн. Ця сума включає тільки закупівлю обладнання, а витрати на монтажні роботи та підготовку приміщення будуть додані окремо.

Для забезпечення енергетичної незалежності підприємства планується встановити сонячні панелі загальною потужністю 100 кВт. Для цього буде використано 250 панелей виробника Huawei Solar, кожна з яких має потужність 400 Вт і вартість 300 євро. Загальна вартість панелей складе 75 000 євро. При курсі євро 45 грн, загальна вартість системи сонячних панелей із додатковим обладнанням становитиме: $(75\,000 + 50\,000) \times 45 = 5\,625\,000$ грн.

Для реалізації проекту з встановлення теплових насосів та сонячних панелей на ТОВ «Рівне-Борошно» потрібно залучити кваліфікований персонал на кожному з етапів (див.табл.3.3). Витрати на оплату праці включають залучення монтажників, інженерів, електриків та спеціалістів із налаштування обладнання.

Таблиця 3.3

Витрати на оплату праці під час впровадження проекту для
ТОВ «Рівне-Борошно»

Етап роботи	Кількість працівників	Тривалість робіт	Середня зарплата одного працівника (грн/місяць)	Загальні витрати (грн)
Підготовчий етап	4 інженери	1 місяць	30 000	120 000
Монтаж теплових насосів	5 монтажників	1 місяць	25 000	125 000
Монтаж сонячних панелей	10 монтажників	2 місяці	25 000	500 000
Фінальне тестування та навчання персоналу	2 спеціалісти з налаштування	1 місяць	35 000	70 000

Для успішного впровадження проекту з модернізації виробничих потужностей ТОВ «Рівне-Борошно» було розроблено чіткий план залучення персоналу на кожному з етапів реалізації. Загальні витрати на оплату праці, враховуючи всі етапи робіт, становлять 815 000 грн. Ця сума охоплює залучення інженерів, монтажників, спеціалістів із налаштування обладнання та навчання персоналу, що забезпечує повноцінне та якісне виконання всіх завдань.

Загальні витрати на оплату праці — 815 000 грн — забезпечують залучення висококваліфікованого персоналу, що гарантує якісне виконання всіх етапів робіт. Ці витрати включають не лише основні монтажні роботи, але й попередній аналіз і проектування, що дозволяє врахувати всі технічні аспекти впровадження.

Також особливу увагу приділено фінальному етапу, який включає навчання персоналу. Це стратегічно важливий елемент, оскільки правильно підготовлений персонал зможе забезпечити безперебійну роботу нових систем у майбутньому, знизивши ризик поломок або збоїв.

Витрати на оплату праці окупляться завдяки:

- якісному встановленню систем, які мінімізують ризик додаткових витрат на ремонти чи налаштування.
- професійному навчанні персоналу, що гарантує ефективне використання встановленого обладнання.
- забезпеченню стабільної роботи підприємства, яке зможе швидко скоротити витрати на енергоносії завдяки впровадженню нових технологій.

Загалом витрати на оплату праці є інвестицією в якісне та ефективне впровадження проекту модернізації, що стане основою для подальшого розвитку підприємства ТОВ «Рівне-Борошно»

Після проведення всебічного аналізу, оцінки потреб підприємства та розробки проекту модернізації виробничих потужностей ТОВ «Рівне-Борошно», загальна сума інвестицій у впровадження енергоефективних

технологій становить 10 670 000 грн. Ці кошти були розподілені наступним чином:

1. Закупівля теплових насосів потрібна для забезпечення ефективного та економічного опалення підприємства було придбано два теплові насоси типу "повітря-вода" виробника Mitsubishi Electric. Загальна вартість насосів при курсі євро 45 грн становила 1 980 000 грн.

2. Закупівля сонячних панелей існує для зменшення витрат на електроенергію та забезпечення енергетичної автономності підприємства було придбано 250 сонячних панелей потужністю 400 Вт кожна виробника Huawei Solar. Загальна вартість панелей разом із додатковим обладнанням (інвертори, акумулятори) становила 5 625 000 грн.

3. Витрати на монтажні роботи для реалізації проекту було залучено висококваліфікований персонал, що включав інженерів, монтажників, електриків та спеціалістів із налаштування систем. Загальна вартість на оплату праці склала 815 000 грн.

4. Додаткові витрати пішли підготовку приміщень для встановлення теплових насосів, кріплення для сонячних панелей та інші технічні потреби було витрачено 250 000 грн.

Інвестиції в модернізацію виробничих потужностей — це стратегічний крок, який дозволяє підприємству ТОВ «Рівне-Борошно» не лише підвищити операційну ефективність, але й забезпечити стабільний розвиток у довгостроковій перспективі.

Основні очікування від проекту:

1. Зміцнення фінансової стабільності. Завдяки зниженню витрат на енергоресурси підприємство зможе спрямувати вивільнені кошти на розширення виробництва, оновлення обладнання чи освоєння нових ринків.

2. Підвищення конкурентоспроможності. Використання сучасних енергоефективних технологій робить підприємство більш стійким до змін на ринку, зокрема коливань цін на енергоносії.

3. Енергетична незалежність. Впровадження відновлюваних джерел енергії мінімізує ризики, пов'язані із перебоями в енергопостачанні чи зростанням тарифів.

4. Вклад у сталий розвиток. Зменшення залежності від викопного палива та використання екологічно чистих джерел енергії є не лише економічно вигідним, а й соціально відповідальним кроком, що сприяє покращенню екологічної ситуації в регіоні.

Цей проект є прикладом того, як інвестиції у сучасні технології можуть змінити бізнес-модель підприємства, зробити його стабільнішим, прибутковішим та екологічно орієнтованим. ТОВ «Рівне-Борошно» зробило важливий крок до енергонезалежності та сталого розвитку, що стане запорукою успіху у найближчі роки.

Під час війни, яка триває в Україні, підприємства стикаються з безпрецедентними викликами, що впливають на їхню здатність функціонувати стабільно. Перебої з електропостачанням, регулярні блекаути та зростання цін на енергоресурси ставлять під загрозу не лише виробничі процеси, але й економічну життєздатність багатьох компаній. Для підприємства ТОВ «Рівне-Борошно», яке є важливою частиною харчової промисловості, ці проблеми набули особливого значення, оскільки виробництво потребує безперебійного постачання енергії для роботи обладнання, зберігання продукції та забезпечення технологічних процесів.

У цих умовах ми ініціювали впровадження сучасних енергоефективних рішень — теплових насосів і сонячних панелей, які дозволяють підприємству не лише знизити залежність від традиційних джерел енергії, таких як газ чи електрика із зовнішньої мережі, але й забезпечити більшу автономність у періоди енергетичних криз. Ці рішення спрямовані на досягнення кількох ключових цілей: зменшення витрат на енергоресурси, підвищення стабільності роботи підприємства навіть у складних умовах та покращення екологічних показників.

Мета цього питання — проаналізувати, як впровадження теплових насосів і сонячних панелей вплинуло на фінансові показники підприємства. Зокрема, важливо оцінити економічну доцільність цих заходів, їхній вплив на чистий дохід, собівартість продукції, чистий прибуток, а також на інші важливі фінансові аспекти, такі як оборотність активів, коефіцієнти ліквідності та показники автономності. Для цього були проведені розрахунки, які відображають зміни у фінансових показниках підприємства до і після впровадження нових технологій.

Результати аналізу представлені у таблиці 3.4, яка дозволяє побачити реальний економічний ефект від впроваджених змін. Особливу увагу було приділено зростанню чистого прибутку, оптимізації собівартості продукції та зниженню операційних витрат, які особливо критичні у складних умовах війни.

Таблиця 3.4

Економічний ефект від впровадження енергоефективних технологій на підприємстві ТОВ «Рівне-Борошно»

Показник	2025	Ефект	2025*	Темп росту, %
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	121870,4	23213	145083,4	119
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	94745,7	22877	117622,7	124,1
Чистий прибуток	583,8	336	919,8	157,6
Основні засоби	20768	305	21073	101,5
Необоротні активи	20768	-	20084	96,7
Запаси	12854,1	2448	15302,1	119
Оборотні активи	28517	2448	30965	108,6

продовження таблиці 3.4

1	2	3	4	5
Активи	7666	-	7301	95,2
Поточні зобов'язання	6,2	-	6,9	112,4
Фондовіддача	3	-	4,4	150,5
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	4,5	-	4,7	104,8
Коефіцієнт загальної ліквідності	3,9	-	4,1	103,9
Рентабельність активів	1,2	-	1,8	144,5

Як бачимо, зростання чистого прибутку для ТОВ «Рівне-Борошно» очікується досить суттєве — 308,2 тис. грн. Збільшиться також первісна вартість основних засобів на 305 тис. грн, а сума виробничих запасів — на 2448 тис. грн.. Зростуть також відносні показники ефективності використання активів підприємства (рис.3.2).

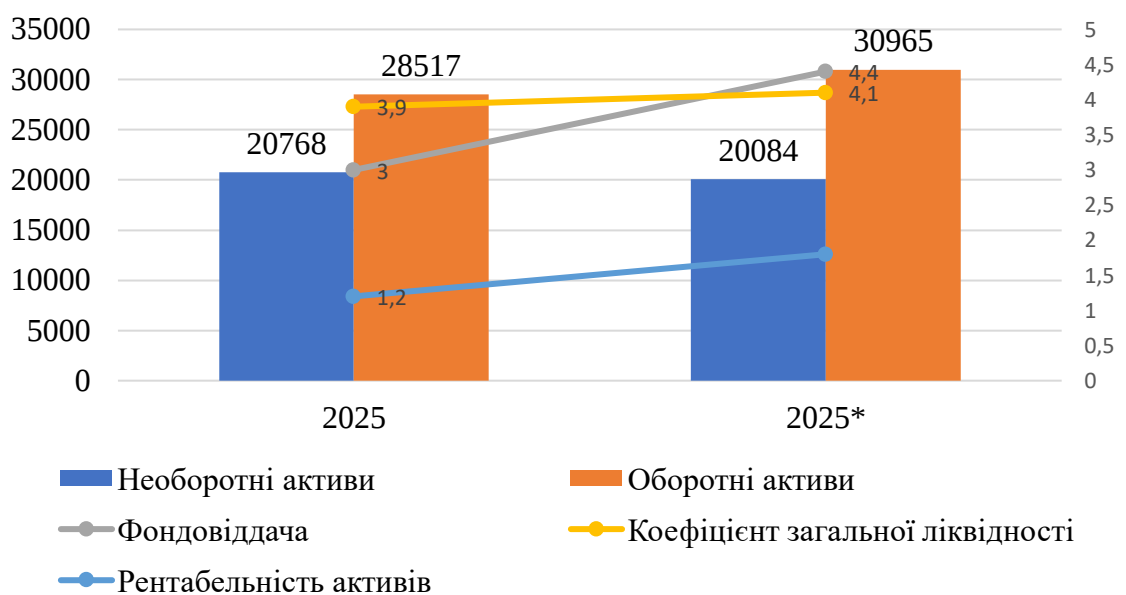

Рис. 3.2 Зміна ефективності використання активів та фінансових показників ТОВ «Рівне-Борошно»

У 2025 році впроваджені мною зміни на підприємстві ТОВ «Рівне-Борошно» суттєво вплинули на його фінансові показники. Загальний чистий дохід від реалізації продукції зріс на 19%, досягнувши 145 083,4 тис. грн, що свідчить про підвищення ефективності виробничих процесів та конкурентоспроможності продукції. Чистий прибуток продемонстрував ще більш вражаючі результати, збільшившись на 57,6%, до 919,8 тис. грн, що підкреслює фінансову ефективність впроваджених заходів. Водночас собівартість продукції зросла на 24,1%, однак це компенсується збільшенням прибутковості підприємства, що вказує на раціональне використання ресурсів.

Окрім цього, підвищилася ефективність використання оборотних активів, що відображено у збільшенні коефіцієнтів ліквідності та рентабельності активів. Також покращення фінансової стійкості підприємства спостерігається у показниках оборотності активів та фондівдачі.

Таким чином, впроваджені мною заходи, зокрема використання теплових насосів і сонячних панелей, значно підвищили фінансову стабільність та операційну ефективність підприємства. Це дозволило скоротити залежність від зовнішніх джерел енергії, знизити виробничі витрати та покращити екологічну відповідальність. Завдяки цим крокам підприємство не лише адаптувалося до сучасних викликів, але й створило платформу для сталого розвитку в майбутньому.

3.3 Моделювання показників ефективності використання оборотних активів підприємства

Як уже зазначалося, раціональне та економічне використання активів має велике значення для підприємства ТОВ «Рівне-Борошно». З точки зору економіки, ефективність — це показник, який характеризує результативність діяльності економічної системи. Основною особливістю такої системи є

взаємозв'язок між вартісними характеристиками ресурсів (витратами) та досягнутими результатами. У деяких випадках важливе значення має кінцева мета (наприклад, отримання прибутку).

Тому доцільно дослідити залежність чистого доходу від реалізації продукції (Y) від величини оборотних активів (X) за даними фінансової звітності ТОВ «Рівне-Борошно». Для цього використовується регресійно-кореляційний аналіз на основі статистичних даних підприємства за певний період (див.табл. 3.5).

Процес економетричного дослідження можна представити у вигляді схеми, яка відображає послідовність етапів моделювання. Основним завданням цього етапу є глибокий аналіз взаємозв'язків між показниками, що дозволяє сформулювати економічно обґрунтовану гіпотезу та оцінити ефективність використання активів підприємства.

Таблиця 3.5

Вихідні дані для аналізу лінійної функції парної регресії

Період часу	Оборотні активи тис. грн. X	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів,робіт,послуг) тис. грн. Y
2019	25,8	110
2020	26,5	112,5
2021	27,371	113,908
2022	27,937	116,482
2023	28,512	122,35

Процес економетричного моделювання можна представити як послідовність кількох етапів, де кожен із них має своє завдання і суттєво впливає на якість дослідження.

Постановка задачі є першим і ключовим етапом. Його мета полягає у всебічному аналізі економічного об'єкта, явища чи процесу. На цьому етапі формується економічна гіпотеза або теоретична база для моделювання, а

також описуються задачі у відповідній термінології. Від якості формулювання задачі залежить точність і ефективність наступних етапів.

Специфікація моделі є наступним етапом, який включає визначення основних факторів і вибір математичної або аналітичної форми для економетричної моделі. У процесі специфікації проводиться класифікація змінних на пояснюючі (незалежні) та залежні. Водночас здійснюється розподіл змінних на ендогенні та екзогенні.

Важливим аспектом є кореляційний аналіз, що дозволяє виявити залежності між змінними, і вибір відповідної аналітичної форми функції. У випадку парної регресії зв'язок між величинами може бути наочно представлений у графічному вигляді, що сприяє прийняттю оптимального рішення щодо вибору структури регресійного рівняння (рис.3.3)

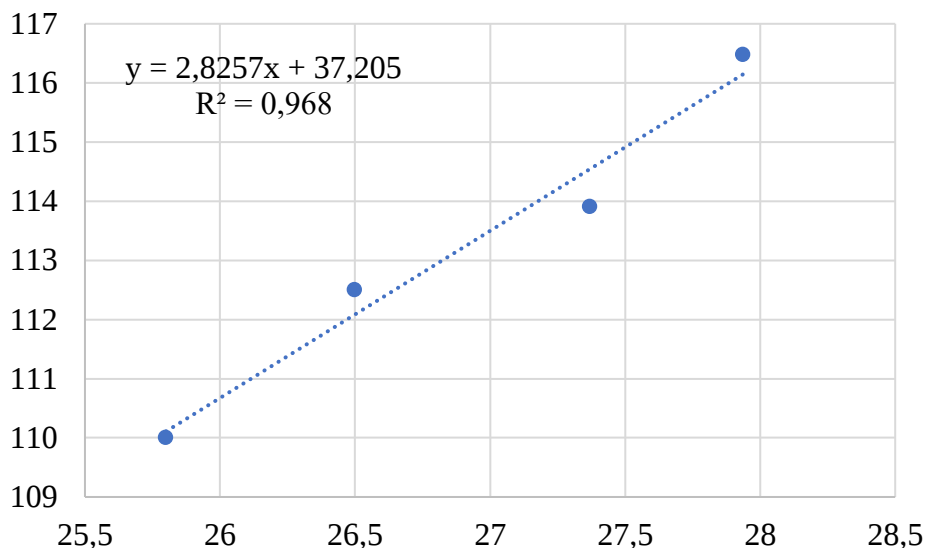

Рис.3.3 Діаграма розсіювання між сукупними активами та доходами від реалізації продукції ТОВ «Рівне-Борошно»

Для проведення аналізу було використано дані ТОВ «Рівне-Борошно» за період 2021–2023 років. Аналіз ґрунтується на показниках сукупних активів підприємства (млн грн) та чистого доходу від реалізації продукції (млн грн). Дані відображають динаміку розвитку підприємства впродовж трьох років, що дозволяє оцінити взаємозв'язок між обсягами активів і доходами.

У дослідженні використано такі одиниці вимірювання:

- Сукупні активи (млн грн): відображають загальний обсяг матеріальних та фінансових ресурсів підприємства.
- Чистий дохід від реалізації продукції (млн грн): демонструє результати продажів продукції, що є основним джерелом доходів підприємства.

Дані свідчать про стабільне зростання активів та доходів, що дозволяє застосовувати статистичні методи для аналізу залежності між цими показниками. Спостереження, представлені на діаграмі, охоплюють три роки з точними значеннями, що робить результати регресійного аналізу релевантними та достовірними.

Для аналізу залежності між активами підприємства та його доходами використано емпіричну модель парної лінійної регресії. Ця модель описує лінійний зв'язок між двома економічними показниками, де один є залежною (пояснюваною) змінною, а інший — незалежною (пояснюючою) змінною.

Теоретична модель парної лінійної регресії має вигляд:

$$y = \beta_0 + \beta_1 x + \epsilon, \quad (3.1)$$

де:

- y — залежна змінна (дохід від реалізації продукції, тис. грн);
- x — незалежна змінна (сукупні активи, млн грн);
- β_0 — вільний член, що відображає значення y , коли $x=0$;
- $\beta_1 x$ — коефіцієнт регресії, що показує зміну y при зміні x на одиницю;
- ϵ — випадкова похибка моделі.

На основі спостережуваних даних було побудовано вибірккову модель:

$$\hat{y} = \beta_0 + \beta_1 x, \quad (3.2)$$

де:

$\hat{y}$ — прогнозоване значення доходу.

Параметри моделі β_0 та β_1 було оцінено за допомогою методу найменших квадратів (МНК), що мінімізує суму квадратів відхилень фактичних значень y від прогнозованих $\hat{y}$.

Якість моделі оцінено за допомогою коефіцієнта детермінації (R^2), який дорівнює 0,968. Це свідчить, що 96,8% варіації доходу пояснюється змінами активів, що підтверджує високу точність моделі.

Методологія, побудована на основі парної лінійної регресії, дозволяє кількісно оцінити залежність доходу від активів, що є важливим інструментом для ухвалення стратегічних рішень.

Вибір показників сукупних активів та чистого доходу обумовлений тим, що активи підприємства є основою для забезпечення його операційної діяльності, а дохід — головним показником фінансового результату. Економетричний аналіз дозволяє виявити ступінь впливу активів на дохід, що є важливим для розробки стратегії розвитку підприємства.

Основна мета побудови регресійної моделі — визначення, як зміна активів впливає на зміну доходів підприємства. Це дозволяє не лише оцінити ефективність використання активів, але й сформулювати рекомендації щодо підвищення їх рентабельності.

Побудована регресійна модель має вигляд: $y = 2,8257x + 37,205$, де:

- y — чистий дохід від реалізації продукції (млн грн);
- x — сукупні активи (млн грн);
- 2,8257 — коефіцієнт регресії, який показує, що зростання активів на 1 млн грн збільшує дохід на 2,8257 млн грн;
- 37,2053 — вільний член, який показує початковий рівень доходу при нульовій величині активів.

Коефіцієнт детермінації $R^2 = 0,968$ вказує, що модель пояснює 96,8% варіації доходів за рахунок зміни активів, що підтверджує високу якість моделі.

Діаграма розсіювання демонструє чіткий позитивний тренд між сукупними активами та доходом від реалізації продукції. Точки спостережень розташовані поблизу лінії регресії, що свідчить про високий рівень

відповідності моделі реальним даним. Відхилення від лінії мінімальні, що підтверджує надійність результатів аналізу. Лінія регресії наочно відображає зростання доходу зі збільшенням активів, підтверджуючи припущення про прямий зв'язок.

На основі отриманих результатів видно, що збільшення сукупних активів позитивно впливає на дохід підприємства. Коефіцієнт регресії свідчить про те, що кожне збільшення активів на одиницю призводить до зростання доходу на 2,8257 млн грн. Це дозволяє підприємству ухвалювати обґрунтовані рішення щодо інвестицій в активи, адже така стратегія сприятиме збільшенню доходів. Отримані дані можуть слугувати основою для підвищення ефективності управління ресурсами, планування додаткових інвестицій та оптимізації структури активів.

Модель регресії має певні обмеження, які слід враховувати під час інтерпретації результатів. По-перше, можливо, не всі релевантні фактори, які впливають на дохід підприємства, були враховані. Наприклад, якість управління, маркетингова стратегія та вплив сезонних змін можуть суттєво впливати на дохід, але залишаються поза аналізом. По-друге, модель не враховує зовнішніх факторів, таких як зміна економічної ситуації, коливання ринкових цін або конкуренція, які можуть створювати додаткові ризики для підприємства.

Результати аналізу підтверджують наявність прямого зв'язку між активами і доходами підприємства. Це свідчить про те, що збільшення інвестицій в активи може стати важливим кроком для зростання прибутковості. Отримані висновки слід використовувати для формування стратегії управління ресурсами, спрямованої на підвищення фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємства

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі було розглянуто проблему вдосконалення управління активами підприємства на прикладі ТОВ «Рівне-Борошно», що дозволило оцінити сучасний стан управління активами, визначити ключові проблеми та розробити конкретні рекомендації для їх вирішення. Проведене дослідження дозволило отримати такі основні результати.

У першому розділі магістерської роботи було проведено теоретичне дослідження, яке дало змогу узагальнити підходи до управління активами підприємства, визначити його ключові аспекти та особливості. На основі аналізу наукової літератури та практичних рекомендацій було встановлено, що управління активами є багатогранним процесом, який включає не лише контроль за структурою активів, але й їх оптимізацію з метою забезпечення фінансової стабільності та підвищення рентабельності.

Одним із ключових аспектів управління активами є їх класифікація, що дозволяє чітко визначити роль кожного елемента у фінансовій діяльності підприємства. У роботі було детально розглянуто основні та оборотні активи, а також їхній вплив на загальну ефективність господарської діяльності. Зокрема, встановлено, що основні активи забезпечують довгострокову стабільність підприємства, тоді як оборотні активи є джерелом поточної ліквідності.

Дослідження також висвітлило важливість правильного підходу до оцінки активів. На основі аналізу методів оцінки було встановлено, що їхній вибір залежить від типу активів, цілей управління та специфіки діяльності підприємства. Зокрема, ринкова вартість активів дозволяє враховувати зовнішнє середовище, тоді як залишкова вартість є більш релевантною для внутрішнього управління. Важливо, що адекватна оцінка активів є передумовою для правильного ухвалення управлінських рішень.

Особлива увага у розділі була приділена аналізу взаємозв'язку між структурою активів і фінансовою стабільністю підприємства. Було з'ясовано,

що надмірна частка необоротних активів може призвести до дефіциту оборотних коштів, що, своєю чергою, негативно впливає на поточну ліквідність. Водночас оптимальне співвідношення між основними та оборотними активами сприяє забезпеченню балансу між рентабельністю та ризиками.

У роботі розглянуто основні підходи до управління активами, серед яких виділено стратегічний і операційний підходи. Стратегічний підхід передбачає довгострокове планування та орієнтацію на збереження стійкості підприємства. Операційний підхід, у свою чергу, фокусується на короткострокових аспектах, таких як управління дебіторською заборгованістю, запасами та грошовими коштами. Було підкреслено, що поєднання цих підходів дозволяє підприємству забезпечити як поточну ефективність, так і довгострокову стабільність.

Дослідження також висвітлює важливість інновацій у сфері управління активами. Використання сучасних інформаційних технологій для моніторингу, аналізу та прогнозування динаміки активів дозволяє підвищити точність управлінських рішень і зменшити ризики. Зокрема, автоматизація процесів управління активами сприяє більш ефективному використанню ресурсів та зниженню витрат.

У підсумку, результати першого розділу дозволяють зробити висновок, що управління активами є одним із ключових елементів успішної діяльності підприємства. Ефективне управління активами сприяє підвищенню їхньої рентабельності, забезпеченню ліквідності та фінансової стійкості. Отримані теоретичні знання стали основою для подальшого аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства та розробки практичних рекомендацій у наступних розділах роботи.

У другому розділі магістерської роботи було проведено аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «Рівне-Борошно», що дозволило

визначити основні проблеми в управлінні активами підприємства та сформулювати напрямки для їх вдосконалення.

Аналіз структури активів підприємства показав, що на кінець досліджуваного періоду необоротні активи становили 65% загальної вартості активів, тоді як оборотні активи – 35%. Порівняно з попереднім періодом, частка необоротних активів зросла на 5%, що свідчить про орієнтацію підприємства на довгострокові інвестиції. Водночас зменшення частки оборотних активів викликало зниження коефіцієнта ліквідності з 1,2 у 2021 році до 1,08 у 2022 році, що може створювати ризики для фінансової стійкості.

Проведений аналіз рентабельності активів (ROA) продемонстрував, що у 2022 році показник склав 7,9%, що є нижчим за середньогалузевий рівень 8,5%. Це свідчить про недостатньо ефективне використання ресурсів підприємства. Водночас коефіцієнт оборотності активів зріс із 1,1 рази у 2020 році до 1,3 рази у 2022 році, що свідчить про покращення швидкості обігу активів, хоча його рівень усе ще залишається нижчим за оптимальний.

Аналіз витрат на енергоресурси показав, що у 2022 році витрати зросли на 15% порівняно з 2021 роком і становили 13 500 тис. грн. Така динаміка витрат створює додаткове навантаження на фінансові результати підприємства. Водночас чистий прибуток підприємства скоротився на 4% і склав 5 116 тис. грн, що демонструє негативну динаміку фінансової ефективності.

Проведений порівняльний аналіз активів і пасивів виявив, що фінансова залежність підприємства залишається високою. Коефіцієнт автономії у 2022 році склав 0,28, що є недостатнім рівнем для забезпечення фінансової стабільності. Водночас коефіцієнт фінансової залежності зріс до 0,72, що вказує на значну залежність підприємства від позикових коштів.

У результаті аналізу було виявлено, що основні проблеми підприємства зумовлені низькою ефективністю використання активів, про що свідчить невисокий рівень рентабельності активів (ROA), зростанням витрат на

енергоресурси, що створює тиск на фінансовий результат, високим рівнем фінансової залежності, що підвищує ризики в умовах нестабільного ринкового середовища.

На основі проведеного аналізу було сформульовано рекомендації, які стануть основою для розробки практичних заходів у третьому розділі. Основні пропозиції включають:

- оптимізацію структури активів з метою підвищення їхньої ефективності;
- впровадження заходів з енергоефективності для зниження витрат;
- зниження боргового навантаження шляхом збільшення частки власного капіталу.

Отже, розрахунки підтвердили необхідність впровадження змін у системі управління активами підприємства. Запропоновані заходи дозволять знизити ризики, покращити ліквідність і рентабельність, що буде детально обґрунтовано у третьому розділі роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексєєв І. В. Поняття «оборотних активів» підприємства як економічної категорії / І. В. Алексєєв. – Економічний простір. – 2019. – № 42. – 133–137с.
2. Аналітичний звіт «Ринок енергоефективних технологій в Україні у 2022 році». URL: <https://energy.gov.ua> (дата звернення: 20.10.2024).
3. Аналітичний огляд «Тенденції розвитку бізнесу в Україні у 2023 році». URL: <https://biz.org.ua> (дата звернення: 01.12.2024).
4. Андрущенко Ф. І., Паламарчук В. О. Основи фінансового менеджменту: навчальний посібник. Харків: ХНУ, 2021. 275 с.
5. Багацька К.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / К.В. Багацька, Т.А. Говорушко, О.О. Шеремет. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 320
6. Безус П. І. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / П. І. Безус, А. М. Безус, С. В. Кальний / К. : АМУ. – 2014. – 212 с.
7. Білик М. Д. Фінансовий менеджмент: навч. посібник // М. Д. Білик, Н. Д. Бабяк. А. М, Поддєрьогін / КНЕУ. – 2018. – 546 с.
8. Білоус, І. В. Управління економічними ресурсами підприємства: теорія та практика. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 215 с.
9. Бойчук В. І. Аналіз ефективності активів промислових підприємств. Київ: Альфа, 2022. 175 с. Коваленко С. І., Дмитрієв П. О. Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства: навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2022. 220 с.
10. Бондаренко О.С. Управління оборотними активами в інноваційному розвитку підприємств: монографія / О. І. Волков, М.П. Денисенко, А.П. Гречан та ін. – К.: КНУТД, 2020. – 324–358с.
11. Борисенко Ю. С., Глущенко Н. П. Управління ресурсами підприємства: навчальний посібник. Харків: Вид-во ХНУ, 2021. 230 с.

12. Брушко Г. В. Методологічні основи управління оборотними активами//[Електронний ресурс] – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/knp/179/knp179_31-33.pdf
13. Васьківська К. В. Фінансовий менеджмент: навч. посібник /К. В. Васьківська, О. А. Сич. – Львів. – 2017. – 234 с.
14. Власюк Н.І. Фінансовий аналіз : навч. посібник / Власюк Н. І. – Л.: Магнолія 2021, 2010. – 328 с.
15. Волошин О. Ю. Ефективність фінансового менеджменту підприємства. Одеса: ОНУ, 2018. 220 с.
16. Гетьман О. О. Економіка підприємства: [підручник] / О. О. Гетьман. – К.: ЦНЛ, 2010. – 488 с.
17. Гончаров А. Б. Фінансовий менеджмент: Навч. посібник / Харківський держ. економічний ун-т. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2021. – 237с.
18. Гончарук О. С. Оптимізація фінансових процесів в управлінні активами. Київ: КНЕУ, 2022. 160 с. Вишневський В. П., Дроздова Ю. А. Основи економічного аналізу підприємства: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 265 с.
19. Господарський кодекс України: закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 20.10.2024).
20. Гречан А. П. Інноваційний розвиток підприємств: теоретичні та практичні аспекти. Київ: НУБіП, 2022. 340 с.
21. Грушевський А. О. Економічний аналіз діяльності підприємства. Київ: КНЕУ, 2022. 250 с.
22. Грушина А. Концептуальні підходи до визначення сутності стратегічного управління фінансовими ресурсами закладів культури / А. Грушина. – Економіка і менеджмент культури, 2019. – № 1. – 70–81с
23. Данилюк М. П. Використання інноваційних підходів в управлінні активами. Луцьк: Вежа, 2021. 195 с.

24. Демченко Т.А. Проблемні питання ефективного формування та використання оборотних активів промислових підприємств / Т. А. Демченко. – Інвестиції : практика та досвід, 2018. – №22. – 45-47с.
25. Державна служба статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 23.11.2024).
26. Дорошенко Т. С. Оптимізація управління активами: проблеми та перспективи. Харків: ФОП, 2021. 180 с.
27. Драгун Л. М. Удосконалення аналізу ефективності використання обігових коштів підприємства / Л. М. Драгун, В. Ф. Левченко, О. Л. Бондаренко. – Фінанси України, 2019. – №12. – 12- 20с.
28. Єпіфанова І.Ю. Фінансовий аналіз та звітність : практикум / І.Ю. Єпіфанова, В.В. Джеджула // – Вінниця: ВНТУ. – 2017. – 143 с.
29. Жмінька Л.А. Економічна сутність управління оборотними коштами / Л.А. Жмінька. –Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Х.: НТУ «ХПІ, 2013. – № 67. –75-79с.
30. Зянько В.В. Фінансовий аналіз та звітність: практикум для студ. спец. «Менеджмент організацій» / В.В. Зянько, І.Ю. Єпіфанова. – Вінниця : ВНТУ, 2020. – 83 с.
31. Іванов А. І. Управління фінансовими активами: практичний аспект. Львів: Літопис, 2019. 210 с.Методичні рекомендації щодо управління активами підприємства. URL: <https://minfin.gov.ua> (дата звернення: 20.10.2024).
32. Ізмайлова Н. В. Управління оборотними активами підприємств : автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.08 / Н. В. Ізмайлова. □ Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. – К., 2019. – 20 с.
33. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. / Л. О. Коваленко, Л. М. Ремньова. – 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2020.– 485 с.

34. Кодацький В.П. Шляхи ефективного управління оборотними активами промислових підприємств / Кодацький В. П. – Актуальні проблеми економіки, 2019. – № 4. – 271-274с
35. Козлова О. С. Методика оцінки фінансової стійкості підприємства / О. С. Козлова / Молодий вчений, 2017. – № 10. – 914-918 с.
36. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. / М. Я. Коробов. – К., Знання, 2019 – 378 с.
37. Костюк В. В., Шевченко Т. П. Економіка підприємства: підручник. Київ: Вища школа, 2022. 320 с.
38. Кравченко І. В. Методологічні аспекти управління оборотними активами. Житомир: Полісся, 2019. 200 с.
39. Кравченко, Л. М. Ефективність використання активів у підприємницькій діяльності. Донецьк: Норд-Пресс, 2019. 198 с.
40. Крамаренко, Г. О. Фінансовий менеджмент : підручник. / Г. О. Крамаренко, О. Є. Чорна. – К. : Центр навчальної літератури, 2019. – 520 с
41. Кузнєцов В. П. Сучасні підходи до управління активами підприємств. Харків: Видавничий дім «Фінанси», 2020. 250 с.
42. Літвінова О. П. Оптимізація обігових коштів підприємств: монографія. Харків: ВД «Ранок», 2021. 245 с.
43. Лучко М. Р. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. – 302 с
44. Мазур Н. О., Карпенко Т. С. Рентабельність активів: оцінка та шляхи підвищення. Київ: Науковий вісник, 2021. 180 с.
45. Мальцев А. В., Середа І. В. Фінансовий менеджмент: теорія і практика. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2020. 300 с.
46. Мельникова О. Ю. Аналітичний аналіз: навчальний посібник. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2021. 210 с.

47. Мельник Л. Ю. Економічний аналіз: навчальний посібник. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2023. 240 с.
48. Мельник С. Г. Фінансова політика підприємства сучасної економіки. Харків: ФОП, 2021. 240 с. Пономаренко Л. О., Захарченко В. А. Розробка систем управління фінансовими ресурсами. Харків: ХНУ, 2021 300 с.
49. Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS): офіційний текст. URL: <https://ifrs.org> (дата звернення: 23.11.2024).
50. Міністерство фінансів України. Офіційний сайт. URL: <https://minfin.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2024).
51. Оксєненко Н.О. Факторний аналіз оборотності оборотних активів як інструмент пошуку напрямів її прискорення / Н.О. Оксєненко, 2010. – № 4(33). – 312-315с
52. Пеняк Ю. С. Формування та ефективність використання оборотних засобів сільськогосподарських підприємств: автореф. дис. канд. екон. Наук / Ю. С. Пеняк. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х., 2018. – 20 с.
53. Петренко Л. М. Аналіз ефективності використання активів підприємств. Дніпро: Промінь, 2021. 180 с. Савчук В. П., Соколов В. Д. Управління фінансовою стійкістю підприємства: теорія та практика. Одеса: Фенікс, 2022. 280 с.
54. Поважний О. С. Особливості визначення сутності та складу поняття «оборотні активи» / О. С. Поважний, Н. О. Крамзіна, Ю. В. Кваша. Економічний простір, 2018. – №12/2. – 41–52с.
55. Погріщук Г.Б. Ідентифікація фінансової кризи на підприємстві [Електронний ресурс]/ Г.Б. Погріщук, С.В. Присяжнюк //Економіка та суспільство. – 2019. – Вип. 3. – С. 463–469
56. Податковий кодекс України: закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 20.10.2024).

57. Подольська В.О. Дискримінантний аналіз як засіб удосконалення методики діагностики банкрутства підприємства / В.О. Подольська // Вісн. нац. ун-ту «Львів. політехніка». – 2021. – № 577 . – С. 322–327
58. Пожуєва Т.О. Антикризове управління – основа забезпечення економічної захищеності підприємства / Т.О. Пожуєва // Науковий вісник. Економічні науки. – 2020. – Вип. 26. – С. 241–248
59. Покропивний С. Ф. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування навчальний посібник / С. Ф. Покропивний, С. М. Соболев, І. О. Швиданенко. – К. : КНЕУ, 2020. – 286 с.
60. Полторак С. М., Іванченко О. А. Основи обліку та аналізу активів підприємств. Львів: ЛНУ, 2023. 290 с.
61. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 20.10.2024).
62. Про енергозбереження : Закон України від 01.07.1994 р. № 74/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/94-вр#Text> (дата звернення: 20.10.2024).
63. Про захист економічної конкуренції :Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 20.10.2024).
64. Про інвестиційну діяльність :Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення: 23.11.2024).
65. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-вр#Text> (дата звернення: 20.10.2024).
66. Публічний звіт Міністерства економіки України за 2022 рік. URL: <https://me.gov.ua> (дата звернення: 23.11.2024).

67. Сабадаш В.В. Діагностика кризового стану та загрози банкрутства промислового підприємства: порівняльні оцінки / В.В. Сабадаш, Є.В. Коваленко // Mechanism of Economic Regulation. – 2019. – № 2. – С. 126–132.
68. Савченко А. В., Матвєєва Н. О. Методологія оцінки ефективності управління активами: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2023. 270 с.
69. Ситник Л. М., Павлов А. О. Управління активами підприємства: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 280 с.
70. Степанчук С.С. Стратегія управління фінансовою діяльністю: підручник. / С.С. Степанчук, В.В. Петрушевська, С.С. Настюк. – Донецьк: Ноулідж, 2020. – 251с
71. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. / О.О. Терещенко. – К.: Вид-во КНЕУ, 2019. – 554с.
72. Ткаченко Р. А. Стратегії управління необоротними активами. Тернопіль: Економічна думка, 2020. 190 с. Козлова О. В., Тарасенко І. В. Сучасні технології управління активами: монографія. Київ: Наукова думка, 2022. 315 с.
73. Українська асоціація бухгалтерів та аудиторів. URL: <https://uaba.org.ua> (дата звернення: 01.12.2024).
74. Федоренко В. Г. Інвестиційний менеджмент: підручник. Київ: КНЕУ, 2021. 310 с.
75. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: навч. посіб. / Ю. С. Цал-Цалко. – Житомир: ЖІТІ, 2021. – 300с
76. Чубка О. М. Оцінка методів управління оборотним капіталом промислових підприємств / О. М. Чубка. – Вісник «Проблеми економіки та управління». – Львів : Вид-во НУ ЛП, 2019. – Вип. 640. – 440-445с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

		Дата (рік, місяць, число)		КОДИ		
		2020	01	01		
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "РІВНЕ-БОРОШНО"	за СДРПОУ	31435947			
Територія		за КАТОТТГ ¹	5,61E+09			
Організаційно-правова форма	Приватне акціонерне товариство	за КОПФГ	111			
господарювання	Виробництво продуктів борошномельно-кру'пної	за КВЕД	Жов.61			
Вид економічної діяльності	промисловості					
Середня кількість працівників ²	160					
Адреса, телефон	33009 Рівненська область м.Рівне вул. Біла, 35. т. (0362) 63-10-20					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):						
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку						
за міжнародними стандартами фінансової звітності						

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.**

Форма N 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	7	10
первісна вартість	1001	18	27
накопичена амортизація	1002	11	17
Незавершені капітальні інвестиції	1005	214	484
Основні засоби	1010	22313	21640
первісна вартість	1011	89111	90244
знос	1012	66798	68604
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	1000	1000
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	23534	23134
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	23068	28281
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	13041	14543
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	11362	827
з бюджетом	1135	2080	18
у тому числі з податку на прибуток	1136	1334	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	46	1767
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	859	7346
Витрати майбутніх періодів	1170	8	28
Інші оборотні активи	1190	892	1603
Усього за розділом II	1195	51356	54413
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	2
Баланс	1300	74890	77549

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7869	7869
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	1597	1596
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9707	14724
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Усього за розділом I	1495	19173	24189
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	418
Цільове фінансування	1525	7	7
Усього за розділом II	1595	7	425
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	39355	29530
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	7775	3969
розрахунками з бюджетом	1620	85	1493
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	220
розрахунками зі страхування	1625	125	94
розрахунками з оплати праці	1630	266	346
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	2766	10673
Усього за розділом III	1695	55710	52935
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	74890	77549

Керівник

Горбатюк Олександр Анатолійович

Головний бухгалтер

Кравчук Олена Олексіївна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕ-БОРОШНО»	КОДИ		
	Дата (рік, місяць, число)		
	22	01	01
за ЄДРПОУ			31435947

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021р.**

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	173674	129161
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(151638)	(115703)
Валовий:			
прибуток	2090	22036	13458
збиток	2095	(0)	(0)
Інші операційні доходи	2120	4479	7244
Адміністративні витрати	2130	(4895)	(4834)
Витрати на збут	2150	(3658)	(3276)
Інші операційні витрати	2180	(2081)	(1941)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	15881	10651
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	(9434)	(9259)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(1)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	6447	1391
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1241)	(390)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	5206	1001
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5206	1001

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	109781	96183
Витрати на оплату праці	2505	8043	7180
Відрахування на соціальні заходи	2510	1774	2560
Амортизація	2515	1971	1513
Інші операційні витрати	2520	2587	2017
Разом	2550	124156	109453

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Додаток Б

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Рівне-Борошно"	Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
Територія	РІВНЕНСЬКА	за ЄДРПОУ	31435947		
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОАТУУ	5610100000		
Вид економічної діяльності	Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості	за КОПФГ	120		
Середня кількість працівників	162	за КВЕД	10.61		
Адреса, телефон	вулиця Біла, буд. 35, м. РІВНЕ, РІВНЕНСЬКИЙ РАЙОН, РІВНЕНСЬКА обл., 33001		631042		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	10	428
первісна вартість	1001	27	446
накопичена амортизація	1002	17	18
Незавершені капітальні інвестиції	1005	484	1 482
Основні засоби	1010	21 640	42 267
первісна вартість	1011	90 244	112 181
знос	1012	68 604	69 914
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1 000	1
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	23 134	44 178
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	28 281	16 633
Виробничі запаси	1101	25 681	13 331
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	2 342	2 707
Товари	1104	258	595
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	14 543	40 713
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	827	1 083
з бюджетом	1135	18	1
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 767	4 127
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	7 346	4 334
Готівка	1166	1	10
Рахунки в банках	1167	7 345	4 324
Витрати майбутніх періодів	1170	28	48
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 603	3 063
Усього за розділом II	1195	54 413	70 002
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	2	1
Баланс	1300	77 549	114 181

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7 869	7 869
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	1 596	1 561
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	14 724	19 757
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	24 189	29 187
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	17 762
Довгострокові забезпечення	1520	418	912
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	418	912
Цільове фінансування	1525	7	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	425	18 674
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	29 530	44 758
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 969	11 285
розрахунками з бюджетом	1620	1 493	1 954
у тому числі з податку на прибуток	1621	220	421
розрахунками зі страхування	1625	94	185
розрахунками з оплати праці	1630	346	675
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	6 830	5 030
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	10 673	2 433
Усього за розділом III	1695	52 935	66 320
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	77 549	114 181

ЕЦП Горбатюк
О.А.

ЕЦП Литвинчук
М.І.

Горбатюк Олександр Анатолійович

Литвинчук Марія Іванівна

Підписано в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "Рівне-Борщівне"
(найменування)

за ЄДРПОУ

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за
2022 р.

Рік

Форма N2 Код за ДКУД 1801093

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	202 216	173 674
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(174 370)	(151 638)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	27 846	22 036
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	866	4 479
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(6 177)	(4 895)
Витрати на збут	2150	(6 926)	(3 658)
Інші операційні витрати	2180	(2 811)	(2 081)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	12 798	15 881
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(6 971)	(9 434)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	5 827	6 447
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(711)	(1 241)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	5 116	5 206
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5 116	5 206

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	114 837	109 781
Витрати на оплату праці	2505	11 263	8 043
Відрахування на соціальні заходи	2510	2 399	1 774
Амортизація	2515	2 745	1 971
Інші операційні витрати	2520	5 273	2 587
Разом	2550	136 517	124 156

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕЦП Горбатюк
О.А.

Керівник

сандр Андрійович Дудинчук Ма
ЕЦП Дудинчук
М.І.

Головний бухгалтер

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "Рівне-Борошно"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число) **2024** **01** **01**
за ЄДРПОУ **31435947**

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за Рік **2023** р.

Форма N3 Код за ДКУД **1801004**

КОДИ

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	215 972	206 112
Повернення податків і зборів	3005	5 000	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	5 000	-
Цільового фінансування	3010	7	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	1 500
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	72	22
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	8 453	20 191
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(215 296)	(186 830)
Праці	3105	(8 650)	(6 593)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(2 300)	(1 930)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(7 101)	(5 898)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(508)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(3 835)	(4 027)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(2 758)	(1 871)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(6 830)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(665)	(543)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-11 338	26 031
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих: відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	53 318	113 154
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	38 090	122 979
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(6 866)	(9 719)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	-	-
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	8 362	-19 544
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-2 976	6 487
Залишок коштів на початок року	3405	7 346	859
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(36)	-
Залишок коштів на кінець року	3415	4 334	7 346

Керівник

ЕЦП Горбатюк
О.А.

Горбатюк Олександр Анатолійович

Головний бухгалтер

ЕЦП Литвинчук
М.І.

Литвинчук Марія Іванівна

Додаток В

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку І "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Рівне-Борощин"	Дата (рік, місяць, номер)	2020, 12, 31	КОД	1901
Територія	РІВНЕНСЬКА	за ЄДРР	31435917	КОД	1901
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОАТКУ	5610100000	КОД	120
Вид економічної діяльності	Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості	за КОПФГ	120	КОД	10.61
Середня кількість працівників	167	за КВЕД	10.61		
Адреса, телефон	вулиця Біла, буд. 35, м. РІВНЕ, РІВНЕНСЬКИЙ РАЙОН, РІВНЕНСЬКА обл., 33001		631042		
Одиниця виміру:	тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)				
Складено (зробити позначку "✓" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код ш. ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рилка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Немобільні активи			
Нематеріальні активи	1000	428	338
первісна вартість	1001	446	446
накопичена амортизація	1002	18	108
Незавтрашені капітальні інвестиції	1005	1 482	546
Основні засоби	1010	42 267	45 128
первісна вартість	1011	112 181	117 126
знос	1012	69 914	71 998
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1	1
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші немобільні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	44 178	46 013
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	16 633	26 049
Виробничі запаси	1101	13 331	12 842
Незавтрашене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	2 707	9 997
Товари	1104	595	3 210
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	40 713	39 800
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	1 083	97
з бюджетом	1135	1	113
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 127	2 942
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4 334	1 433
Готівка	1166	10	37
Рахунки в банках	1167	4 324	1 396
Витрати майбутніх періодів	1170	48	66
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	3 063	885
Усього за розділом II	1195	70 002	71 385
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	1	259
Баланс	1300	114 181	117 657

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (найовий) капітал	1400	7 869	7 869
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	1 561	1 354
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (испокритий збиток)	1420	19 757	24 074
Неовлачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	29 187	33 297
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	17 762	17 762
Довгострокові забезпечення	1520	912	789
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	912	789
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	18 674	18 551
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	44 758	60 000
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	11 285	2 840
розрахунками з бюджетом	1620	1 954	218
у тому числі з податку на прибуток	1621	421	-
розрахунками зі страхування	1625	185	200
розрахунками з оплати праці	1630	675	726
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	5 030	22
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 433	1 803
Усього за розділом III	1695	66 320	65 809
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	114 181	117 657

ЕП Горбатюк

О.А.

Горбатюк Олександр Анатолійович

ЕП Литвинчук

М.І.

Литвинчук Марія Іванівна

Видаток є порушенням порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "Рівне-Горощина"
(найменування)

за СДР

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за
2023 р.

Рік

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	277 481	202 216
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(253 634)	(174 370)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	23 847	27 846
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	5 991	866
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(6 412)	(6 177)
Витрати на збут	2150	(8 115)	(6 926)
Інші операційні витрати	2180	(1 020)	(2 811)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	14 291	12 798
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(9 797)	(6 971)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	4 494	5 827
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	(711)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	4 494	5 116
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	4 494	5 116

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	205 225	114 837
Витрати на оплату праці	2505	16 225	11 263
Відрахування на соціальні заходи	2510	3 441	2 399
Амортизація	2515	3 992	2 745
Інші операційні витрати	2520	4 366	5 273
Разом	2550	233 249	136 517

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕП Горбатюк
О.А.

Горбатюк Олександр Анатолійович

ЕП Литвинчук
М.І.

Литвинчук Марія Іванівна

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "Рівне-Борощо"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число) **2024 01 01**
за СДРПОУ **31435947**

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за
Рік **2023**

Форма N3 Код за ДКУД **1801004**

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	326 609	215 972
Повернення податків і зборів	3005	-	5 000
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	5 000
Цільового фінансування	3010	-	7
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	2 609	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	72
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	2 727	8 453
Витрачання на оплату:	3100	(313 289)	(215 296)
Товарів (робіт, послуг)			
Праці	3105	(13 004)	(8 650)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(3 672)	(2 300)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(5 376)	(7 101)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(421)	(508)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(1 329)	(3 835)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(3 626)	(2 758)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(5 000)	(6 830)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(271)	(665)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-8 667	-11 338
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих: відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	164 028	53 318
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	148 786	38 090
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(9 473)	(6 866)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	5 769	8 362
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-2 898	-2 976
Залишок коштів на початок року	3405	4 334	7 346
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(3)	(36)
Залишок коштів на кінець року	3415	1 433	4 334

Керівник

ЕП Горбатюк
О.А.

Горбатюк Олександр Анатолійович

Головний бухгалтер

ЕП Пилипенко
М.І.

Звіт подібності

метадані

Заголовок
ДИПЛОМ КІНЦЕВИЙ.docx
Автор
Трофимчук Юлія Ігорівна
Науковий керівник / Експерт
Трофимчук Юлія Ігорівна
підрозділ
National University of Water and Environmental Engineering

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		0
Інтервали		19
Мікропробіли		39
Білі знаки		1
Парафрази (SmartMarks)		324

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

25
Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

21642
Кількість слів

169054
Кількість символів

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Копію тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз			Копію тексту	
ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)		
1	СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА 6/7/2024 International University of Economics and Humanities named after Academician Stepan Demianchuk (International University of Economics and Humanities named after Academician Stepan Demianchuk)	78	0.36 %	
2	СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА 6/7/2024 International University of Economics and Humanities named after Academician Stepan Demianchuk (International University of Economics and Humanities named after Academician Stepan Demianchuk)	64	0.30 %	